БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ | № 129 (4845). | 3 июль, 1973 йил | СЕШАНБА | Баҳоси 2 тийин.

ЛЕНТАДА: ТАРИХИЙ ВОҚЕАЛАР

«Тинчлик программаси амалда. Л. И. Брежневнинг АҚШга визити» номли янги ҳужжатли рангли телевизион фильмда кўрсатилаётган воқеалар гарчи шу кунларда юз берган бўлса ҳам, аммо ер юзидаги кишилар буни тарихий воқеа деб айтмоқдалар.

Бу фильмни 30 июнда мамлакатимиздаги ва қардош социалистик мамлакатлардаги миллион-миллион телетомошабинлар Марказий телевидение ва интервидение орқали томоша қилдилар. Бу фильмни АҚШ да бўлган Марказий телевидение мухбирлари тайёрладилар ва космик алоқа канали орқали бериб турдилар.

Телетомошабинлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШ президенти Р. Никсон билан музокараларини, давлат ва сиёсий арбоблар билан, Америка савдо-саноат доиралари ва жамоатчилик вакиллари билан учрашувлари ва суҳбатларини кўрсатувчи кадрларни томоша қилдилар.

Телевизион фильмда «Ядро урушининг олдини олиш тўғрисидаги битим», Совет—Америка қўшма ахбороти сингари муҳим ҳужжатларни Л. И. Брежнев ва Р. Никсон имзолаган тантанали дақиқалар кўрсатилган. АҚШда имзоланган мазкур битимлар ва бошқа битимлар Совет—Америка муносабатларини нормал ривожлантириш учун яхши негиз яратди. Халқаро кескинликни камайтиришни мустаҳкамлашга, ялпи тинчлик ва халқлар хавфсизлигини кучайтиришга кўмаклашди.

Телетомошабинлар Америкадаги оддий кишилар ўртоқ Л. И. Брежневни астойдил ва самимий кутиб олганликларини кўриб, мароқланадилар. Фильм Совет—Америка ҳамкорлигини кучайтиришда, ялпи тинчлик ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлашда ўртоқ Л. И. Брежневнинг шахсан ҳисса қўшганлигини кўрсатади. Бу фильм КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан тинчлик программаси, КПСС Марказий Комитети 1973 йил апрель Пленуми қарорларининг амалга оширилиши реал натижалар бераётганлигини яққол кўрсатади. (ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИГА ҚИЛГАН ВИЗИТИ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Америка Қўшма Штатларига қилган визити якунларини кўриб чиқиб, унинг шахсан қўшган ҳиссасини юксак баҳолаб, катта принципиал аҳамиятга молик ва жуда муҳим воқеа бўлган ана шу визитнинг сиёсий ва амалий натижаларини батамом ва тўла-тўкис маъқулладилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Америка Қўшма Штатларига қилган визити якунлари КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программаси натижадорлиги ва самарадорлигининг янги тасдиқидир, ленинча тинч-тотув яшаш сиёсати кучи ва ҳаётийлигининг янги ишонарли далилидир.

1972 йил май ойида Москвада олий даражада бўлиб ўтган Совет—Америка музокараларидан кейинги вақт ўша пайтда Совет—Америка муносабатларини соғломлаштириш мақсадида қўйилган қадамларнинг тўғрилигини ва ўз вақтида қўйилганлигини яққол исботлади. Москва учрашуви, унда қабул қилинган «СССР билан АҚШ ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг асослари» ҳужжати ишончсизликдан кескинликни юмшатиш сари иккала мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш ва ўзаро ҳамкорлик сари бурилиш бошланганлигини билдирди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Президент Р. Никсон билан бу сафарги музокаралари якуни туфайли СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришда янги қулай истиқболлар очилмоқда.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети шуни қайд қиладиларки, музокараларнинг ўтказилиши ва муваффақиятли тугалланиши Совет—Америка муносабатларини нормал ривожлантириш учун, иккала мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун яхши замин яратди ва айни вақтда кескинликни юмшатишни муқимлаштириш, ялпи тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш ишига ҳисса қўшади.

СССР билан АҚШ ўртасида «Ядро урушининг олдини олиш тўғрисида битим» муддатсиз тузилганлиги ядро уруши чиқиш хавфини камайтириш ва пировард оқибатда бу хавфни йўқотиш, халқаро хавфсизликнинг реал гарантиялари системасини вужудга келтириш йўлидаги муҳим қадамдир. Қабул қилинган битимларнинг амалга оширилиши, АҚШнинг СССР билан атом соҳасидаги муҳолифликдан ядро урушига йўл қўймаслик, низоли масалаларни музокаралар йўли билан ҳал этиш сиёсатига ўтилиши бутун инсоният учун ҳақиқатан ҳам тарихий аҳамиятга эга бўлади.

Вашингтонда имзоланган «стратегик ҳужум қуролларини янада чеклаш тўғрисидаги музокараларнинг асосий принциплари» катта роль ўйнаши лозим. Бу ҳужжат 1972 йил май ойида Москвада тузилган Совет—Америка битимлари йўлини давом эттириб, стратегик ҳужум қуролларини ҳам миқдор жиҳатидан, ҳам уларнинг сифатини такомиллаштириш жиҳатидан чеклашга қаратилган ишни актив давом эттириш билан бирга, бу қуролларни кейинчалик қисқартириш чораларини кўришга ҳам йўллайди.

«СССР билан АҚШ ўртасида атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасидаги илмий-техникавий ҳамкорлик тўғрисида битим» муҳим аҳамиятга эга, энергиянинг янги юксак самарали манбаларини ишлаб чиқиш бу битимнинг биринчи даражали мақсадидир.

Иккала давлатнинг турли соҳалардаги тинч ҳамкорлигини ҳар томонлама ривожлантириш ва жумладан, иккала мамлакат ўртасида савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантириш соҳасида очилаётган янги истиқболлар Совет—Америка муносабатларига зўр стабиллик бахш этиш имконини беради.

Америка жамоатчилигининг кенг доиралари ўртоқ Л. И. Брежневнинг визити вақтида халқимизга нисбатан ўзларининг дўстона туйғуларини изҳор қилганликларини, Совет—Америка муносабатларини янада ривожлантиришнинг муҳимлигига эътибор бериб қараганликларини совет кишилари юксак қадрлайдилар.

Агар урушдан кейинги ўн йилликлар давомида Совет—Америка муносабатларидаги кескинлик бутун халқаро вазиятга салбий таъсир қилиб келган бўлса, энди, аксинча, Совет—Америка муносабатларининг яхшиланиши, иккала мамлакат бир-бирларига қарши, бир-бирларининг иттифоқчиларига қарши ва бошқа мамлакатларга қарши куч ишлатиш билан дўқ қилишдан ва куч қўлланишдан воз кечиш тўғрисида ўз зиммаларига олган мажбуриятлар, барча давлатларнинг ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳурматлаш тўғрисида иккала томон равшан ифодалаб берган хоҳиш-ирода эса, халқаро вазиятни тубдан яхшилашнинг муҳим элементи бўлади, бошқа барча мамлакатлар ўртасида амалий ҳамкорлик қилиш учун катта имкониятлар очиб беради.

Вьетнамга доир Париж битимларининг четдан ҳеч кимни аралаштирмай қатъий бажариш зарурлиги музокаралар давомида таъкидлаб ўтилганлиги тинчликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади. Бу эса Ҳинди-Хитойнинг барча халқлари осойишта яшаш имкониятларини олишларига кўмаклашади.

Европа хавфсизлиги проблемаларини муҳокама қилиш вақтида иккала мамлакат ҳамжиҳатликка эришганлиги ва, жумладан, иккала мамлакат Умумевропа кенгашини жуда қисқа муддатда ўтказишга интилаётганлиги бу қитъада барқарор тинчликни таъминлаш нуқтаи назаридан муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Яқин Шарқ можаросини шу райондаги барча халқлар билан давлатларнинг ҳуқуқлари ва манфаатларини, шу жумладан Фаластин халқи манфаатларини таъминлайдиган принциплар асосида бартараф этишга интилиш қўшма ахборотга ёзиб қўйилганлиги жуда муҳимдир. Музокараларда шу масаладаги совет позицияси баён этиб берилди. Совет Иттифоқи Тинчлик программасига мувофиқ Яқин Шарқда уруш ўчоғини агрессияга дучор бўлган давлатлар ва халқларнинг қонуний ҳуқуқларини ҳурмат қилиш асосида тугатишга принципиал аҳамият бермоқда. Исроил қўшинларини улар оккупация қилиб турган ҳамма араб территорияларидан олиб чиқиб кетиш — Яқин Шарқ проблемасини одилона ҳал этишнинг асосидир.

1973 йил июнь ойида олий даражада бўлиб ўтган Совет—Америка музокараларининг якунлари СССР билан АҚШ халқларининг манфаатларигагина эмас, шу билан бирга бутун тинчликсевар инсониятнинг манфаатларига ҳам мос бўлиб тушади.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШга қилган визити якунлари эндиликда низоли масалалар нақадар мураккаб бўлмасин, уларни социал системаларидаги тафовутдан қатъи назар, давлатларнинг тинч-тотув яшаш принциплари асосида музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал этиш имкониятлари борлигининг яна бир ёрқин исботидир.

Иккала давлат ўз зиммасига олган ҳамма мажбуриятларни изчиллик билан ва оғишмай бажариши Совет—Америка муносабатларини халқаро тинчликнинг доимий омилига айлантиришнинг, кескинликни юмшатиш жараёнлари эндиликда муқаррар ривожланиб боришини таъминлашнинг, бир-бирига қарама-қарши ижтимоий системаларга мансуб давлатларнинг тинчликсеварлик, ўзаро манфаатдорлик руҳидаги ҳамкорлигини чуқурлаштиришнинг зарур шартидир.

Совет томони ишонч билдириб айтадики, бошқа давлатларнинг куч ишлатишдан воз кечиш ва ядро уруши чиқишига йўл қўймаслик учун кескин чоралар кўриш юзасидан СССР билан АҚШ биргаликда белгилаган принципларга қўшилишга тайёрлиги ялпи хавфсизликни ва ер юзида мустаҳкам тинчликни таъминлаш учун ғоят муҳим иш бўлиб қолади.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШга қилган визити якунлари, КПСС XXIV съездидан кейин мамлакатимиз бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда ташқи сиёсат соҳасида амалга ошириб келаётган барча тадбирлар халқаро вазиятни соғломлаштириш ишига ғоят муҳим ҳисса бўлиб қўшилади.

Совет—Америка музокараларининг якунларини совет халқи, қардош социалистик мамлакатлар, халқаро коммунистик ҳаракат, тинчликсевар ва тараққийпарвар кучлар тинчлик манфаатларига, ҳамма мамлакатларнинг халқ оммаси манфаатларига мос бўлиб тушади, деб билиб, бу якунларни юксак баҳоламоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети шуни айтадиларки, Совет Иттифоқи бундан буён ҳам КПСС XXIV съезди кўрсатиб берган йўлдан изчиллик билан олға бораверади. Биз ўз дўстларимиз ва иттифоқчиларимиз билан — социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан муносабатларни бундан кейин ҳам мустаҳкамлайверамиз. Биз мустамлакачилик зулмидан озод бўлган мамлакатлар билан алоқаларни ва муносабатларни ривожлантираверамиз. Тинчлик, миллий озодлик, демократия ва социализм учун курашаётган барча халқларга ёрдам бераверамиз. Совет Иттифоқи агрессив империалистик кучларнинг ҳар қандай кирдикорларига аввалгидек қаттиқ зарба бераверади. Кескинликни юмшатишга қарши чиқаётган, «совуқ уруш»га қайтиш тарафдори бўлган, қуролланиш пойгаси тарафдори бўлган ҳамма кучларга, халқлар ўртасига адоват ва ишончсизлик уруғларини сочаётган ҳамма кучларга кескин зарба бераверади.

СССРнинг ташқи сиёсати бутун халқимизнинг бирлиги ва жипслигига, халқ партиямизни, унинг ленинча Марказий Комитетини ва Совет ҳукуматини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганлигига асосланади. Совет халқи ўзининг фидокорона меҳнати билан социалистик Ватаннинг кучқудратини кўпайтириб, шу тариқа халқларнинг мустаҳкам тинчлиги ва хавфсизлиги асосларини кучайтираверади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси,
СССР Олий Совети Президиуми,
СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев билан Франция Республикаси Президенти Ж. Помпиду учрашуви якунлари тўғрисида

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Франция республикасининг Президенти Ж. Помпиду билан 1973 йил июнда бўлиб ўтган учрашуви тўғрисидаги ахборотни муҳокама қилиб, ҳар икки мамлакат халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушадиган ҳамда Европада ва бутун дунёда кескинликни юмшатиш жараёнини мустаҳкамлаш учун ижобий аҳамиятга эга бўлган учрашув натижаларини тамомила маъқуллайдилар.

Воқеаларнинг бориши Совет Иттифоқи билан Франция ўз вақтида қўйган қадамларининг тўғри эканлигини ишончли тарзда тасдиқлайди. Совет Иттифоқи билан Франция амалий ҳамкорлик муносабатларини ўрнатиб, ўз куч-ғайратларини сиёсий, иқтисодий ва маданий соҳаларда икки томонлама муносабатларни ривожлантиришга, Европада социал тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларини изчиллик билан қўлланишга асосланган халқаро муносабатларнинг янги системасини вужудга келтиришга қаратдилар.

Ҳар икки томоннинг қўшма ахборотда ўз ифодасини топган ҳамда «СССР билан Франция ўртасидаги ҳамкорлик принциплари»ни ва сиёсий маслаҳатлар тўғрисидаги «Совет — Франция протоколи»ни изчиллик билан амалга ошириш негизида Франция — Совет алоқаларини янада мустаҳкамлашга қаратилган қатъияти, шунингдек 1974 йилнинг бошларида олий даражада Совет — Франция учрашувини яна ўтказиш тўғрисида келишиб олинганлиги муҳим аҳамиятга эгадир.

ЕВРОПАДА ХАВФСИЗЛИК ВА ҲАМКОРЛИККА БАҒИШЛАНГАН КЕНГАШДА ҚАТНАШУВЧИ СССР ДЕЛЕГАЦИЯСИ ТЎҒРИСИДА

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг биринчи босқичи (ташқи ишлар министрлари даражасида) шу йил 3 июлда Хельсинки шаҳрида очилади.

СССР Министрлар Совети қуйидаги составдаги делегацияни тасдиқлади: А. А. Громико — делегация бошлиғи, И. Н. Земсков, А. Г. Ковалев ва В. Ф. Мальцев—делегация аъзолари. (ТАСС).

А. Н. КОСИГИН АВСТРИЯ РЕСПУБЛИКАСИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Австрия ҳукуматининг таклифига биноан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 2 июлда расмий визит билан Москвадан Венага жўнаб кетди.

А. Н. Косигиннинг Австрия республикасига визитида Туркманистон ССР Министрлар Совети раиси О. Н. Ўразмуҳамедов, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. С. Семенов, Ташқи савдо министрининг биринчи ўринбосари М. Р. Кузьмин, СССР Министрлар Совети Раисининг ёрдамчилари Б. Т. Бацанов ва Ю. В. Фирсов, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси А. П. Бондаренко унга ҳамроҳ бўлдилар.

Ўртоқ Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, К. Т. Мазуров, М. С. Соломенцев, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, В. А. Кириллин, М. А. Лисенко, В. Н. Новиков, И. Т. Новиков, З. Н. Нуриев, Л. В. Смирнов, Н. А. Тихонов, СССР министрлари Б. П. Бугаев, Н. С. Патоличев, Н. А. Шчелоков, СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР Министрлар Совети ишлар мудири М. С. Смиртюков, Москва Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. Промислов ва бошқа расмий кишилар Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида ўртоқ А. Н. Косигинни ўзатиб қолдилар.

Узатиб қолувчилар орасида Австрия Республикасининг Совет Иттифоқидаги муваққат ишлар вакили Ф. Столберг ҳам бор эди.

* * *

Шу куни СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Австрия Республикасининг пойтахти Венага келди.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ПРОПАГАНДАСИНИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ

2 июлда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида идеология ходимларининг кенгаши бўлди. Бу кенгашда область партия комитетларининг секретарлари, республика идеология муассасаларининг раҳбарлари, республика газета ва журналларининг редакторлари қатнашди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади. Ўртоқ Рашидов КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Америка Қўшма Штатларига қилган визитининг якунлари, шунингдек унинг Франция Республикаси президенти билан учрашувлари тўғрисида батафсил сўзлаб берди. Ҳозирги вақтда ана шу визит ва учрашув якунлари бутун жаҳоннинг диққат марказида турибди. Барча совет кишилари, бутун тараққийпарвар инсоният ана шу визитларнинг якунларини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар. КПССнинг марксча-ленинча интернационалистик сиёсати меҳнаткашлар оммасини, жаҳондаги коммунистик ва ишчи партияларни уларнинг халқ бахт-саодати учун олиб бораётган курашида илҳомлантирди ва илҳомлантирмоқда.

Ана шу визит ва музокараларнинг натижалари, КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий Бюроси, шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXIV съезди белгилаб берган тинчлик программасини амалга ошириш соҳасида бажараётган буюк ишлар сиёсий ва амалий жиҳатдан жуда катта аҳамиятга эга эканлигини меҳнаткашларга кенг тушунтириб бериш—идеология ходимларининг энг муҳим вазифасидир. Партия пропагандасининг бутун кучи в ҳамма воситаларини меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтиришга қаратиш лозим. Улар тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли суратда тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришга ёрдам бериши керак. Совет кишиларининг фидокорона меҳнати социалистик Ватаннинг куч-қудратини кучайтириб, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлашнинг муҳим шарти эканлигини доим эсда тутиш зарур.

Ўртоқ Рашидов партия пропагандасининг ҳозирги босқичдаги вазифаларини таърифлаб, КПСС Марказий Комитетининг «Тошкент шаҳар партия ташкилотида раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий билими тўғрисида»ги қарорида баён этилган талабларни муваффақиятли суратда амалга ошириш, шунингдек партия маорифи шаҳобчасида янги ўқув йилига тайёргарликни кучайтириш учун ҳамма чораларни кўриш зарур эканлигини таъкидлади. Ёзувчилар, рассомлар, кинематографчилар, журналистларнинг, театр коллективлари, маданият уйлари ва ишчи клубларининг ишини юксак даражага кўтариш масалаларига катта эътибор берилди. Ёш авлодни тарбиялаш, мактабларнинг, мактабгача болалар муассасаларининг ишини такомиллаштириш, оммавий физкультура ва спорт ишларини кучайтириш, меҳнаткашларнинг яхши дам олишини уюштириш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиш керак.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов қатнашди.

(ЎзТАГ).

ТИНЧЛИК СИЁСАТИНИНГ КУЧИ ВА ҲАЁТИЙЛИГИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Америка Қўшма Штатларига қилган визити якунлари, шунингдек унинг Франция республикаси президенти билан учрашувлари бутун дунёнинг диққат марказида турибди. Совет халқи, қардош социалистик мамлакатларнинг халқлари, халқаро коммунистик ҳаракат, планетадаги тинчликсевар ва тараққийпарвар кучлар КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг визитлари натижаларини барча мамлакатларнинг халқ оммаси манфаатларига мос бўлиб тушувчи тинчлик ишига қўшилган янги ҳисса, деб табрикламоқдалар ва маъқулламоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШга қилган визити якунларини кўриб чиқиб, унинг шахсан қўшган ҳиссасини юксак баҳолаб, катта принципиал аҳамиятга молик ва муҳим воқеа бўлган ана шу визитнинг сиёсий ва амалий натижаларини батамом ва тўла-тўкис маъқуллаганликлари тўғрисидаги хабарни совет кишилари зўр мамнуният билан кутиб олдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Франция Республикаси президенти Ж. Помпиду билан учрашуви тўғрисидаги ахборотни муҳокама қилиб, бу учрашув натижаларининг иккала мамлакат халқлари манфаатларига мос бўлиб тушадиган ва Европада ҳамда бутун дунёда кескинликни юмшатиш жараёнини муқимлаштириш учун ижобий аҳамиятга эга бўлган натижаларини тўла-тўкис маъқулладилар.

Совет халқи ўртоқ Л. И. Брежнев визитларининг якунларини КПСС XXIV съезди қабул қилган тинчлик программаси натижадорлиги ва самарадорлигининг янги ёрқин тасдиғи деб, ленинча тинч-тотув яшаш сиёсати кучи ва ҳаётийлигининг ишонарли исботи деб билади. Тинч-тотув яшаш сиёсатининг принциплари турли социал тузумдаги давлатлар муносабатларининг ҳамма томонидан тобора эътироф этилаётган асоси бўлиб қолмоқда.

Бутун дунёда мустаҳкам тинчликни ва коммунизм қураётган совет халқи учун ишончли хавфсизликни таъминлаш соҳасида КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий Бюроси, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев аниқ мақсадни кўзлаб олиб бораётган самарали фаолияти халқаро муносабатларда, шу жумладан Совет Иттифоқи билан АҚШ ўртасидаги муносабатларда туб бурилиш бўлишига олиб келди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Америка телевидениеси орқали сўзлаган нутқида бундай деди: «Ўзаро ишончсизликдан кескинликни юмшатиш сари, муносабатларни нормаллаштириш сари ва ўзаро фойдали ҳамкорлик сари бурилиш ясаш енгил иш эмас эди, албатта. Бунинг учун сиёсат соҳасида узоқни кўриб мардона ҳаракат қилиш талаб этилар эди, қунт билан кўп иш қилиш талаб этилар эди».

Москвада олий даражада ўтказилган Совет — Америка музокараларидан кейинги бир йилдан сал кўпроқ вақт ўша пайтда СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни соғломлаштириш мақсадида ўз вақтида кўрилган қадамларнинг тўғрилигини жуда равшан исботлади. Ўша вақтда қабул қилинган ҳужжат—«СССР билан АҚШ ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг асослари» ишончсизликдан кескинликни юмшатишга, муносабатларни нормаллаштиришга ва ҳамкорликка бурилиш ясала бошланганлигини билдирди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг президент Р. Никсон билан бу галги музокаралари муваффақиятли тугалланганлиги Совет—Америка муносабатларини нормал ривожлантириш, иккала мамлакат ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун яхши замин яратди. Совет — Америка музокараларининг натижалари кескинликни юмшатиш жараёнини пухталаштиришга, ялпи тинчликни мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшади.

СССР билан АҚШ ўртасида «Ядро урушининг олдини олиш тўғрисида битим» муддатсиз тузилганлиги кенг кўламда маъқуллаб кутиб олинди. Бу — ядро уруши чиқиш хавфини камайтириш ва оқибат натижада йўқотиш йўлида, халқаро хавфсизликнинг реал гарантиялари системасини барпо этиш йўлида қилинган катта иш бўлди. Қабул этилган битимларнинг амалга оширилиши, АҚШ билан СССРнинг атом соҳасидаги муҳолифлигидан ядро урушига йўл қўймаслик йўлига, низоли масалаларни музокаралар орқали ҳал этиш йўлига бурилиш бутун инсоният учун ҳақиқатан ҳам тарихий аҳамиятга эга бўлади. Вашингтонда имзоланган «Стратегик ҳужум қуролларини янада чеклаш тўғрисидаги музокараларнинг асосий принциплари» катта роль ўйнаши лозим.

Комил ишонч билан айтиш мумкинки, куч ишлатишдан воз кечиш ва ядро уруши чиқишига йўл қўймаслик учун қатъий чораларни кўриш тўғрисида Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар биргаликда ёзиб қўйилган принципларга қўшилишга бошқа давлатларнинг тайёрлиги Ер юзида ялпи хавфсизликни ва мустаҳкам тинчликни таъминлаш учун бениҳоя иш бўлиб қолади.

Атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасида илмий-техникавий ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги Совет-Америка битими, қишлоқ хўжалиги, жаҳон океанини тадқиқ қилиш соҳасида транспорт, алоқалар ва айрибошлаш соҳасидаги икки томонлама ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар, шунингдек иккала мамлакат ўртасидаги савдо-иқтисодий алоқаларни ривожлантиришнинг янги истиқболлари СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларга янада кўпроқ стабиллик бахш этиши шубҳасиз.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг визити вақтида Америка жамоатчилигининг кенг доиралари совет халқига нисбатан дўстона туйғуларини ва иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш қандай роль ўйнаши лозимлигини тушунганликларини изҳор этганликларига миллион-миллион совет кишилари гувоҳ бўлдилар. Совет кишилари буни юксак қадрлайдилар. Халқимиз Эльбадаги дўстона учрашувни ҳали-ҳали эслаб юрибди. Эндиликда Совет ва Америка халқлари янада дўстона учрашиб, «совуқ уруш» дахмазаларини улоқтириб ташламоқдалар.

Совет-Америка муносабатларини яхшилаш, ҳамма давлатларнинг ҳқуқлари ва манфаатларини ҳурматлаш тўғрисида иккала томон равшан таърифлаб берган хоҳиш-ирода халқаро вазиятни тубдан яхшилашнинг муҳим элементи бўлиб, бошқа барча мамлакатлар ўртасидаги амалий ҳамкорлик учун катта имкониятлар очиб бермоқда. Иккала давлат ўз зиммаларига олган ҳамма мажбуриятларни изчиллик билан ва оғишмай бажариши Совет-Америка муносабатларини халқаро тинчликнинг доимий омилига айлантиришнинг, кескинликни юмшатиш жараёнлари эндиликда муқаррар ривожланиб боришини таъминлашнинг ва бир-бирига қарама-қарши ижтимоий системаларга мансуб бўлган давлатларнинг тинчликсеварлик, ўзаро манфаатдорлик руҳида ҳамкорлигини кенгайтиришнинг зарур шартидир.

Планетамизда ҳали ҳам уруш бўлиб турган жойлар бор. Бинобарин тинчлик ва хавфсизликка ҳақиқатан ҳам интилаётган барча кишиларнинг вазифаси уруш ўчоқларини ва хатарли кескинлик манбаларини тугатишдан иборат.

Вьетнамга доир Париж битимларининг четдан ҳеч кимни аралаштирмай қатъий бажариш зарурлиги Совет-Америка музокаралари давомида таъкидлаб ўтилганлиги тинчликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилишини, бу эса Ҳинди-Хитойдаги барча халқлар осойишта яшаш имкониятларини олишларига кўмаклашишини жаҳон жамоатчилиги қайд қилмоқда.

(Давоми 2-бетда).

ТИНЧЛИК СИЁСАТИНИНГ КУЧИ ВА ҲАЁТИЙЛИГИ

(Боши 1-бетда).

Яқин Шарқдаги можарони шу райондаги ҳамма халқлар билан давлатларнинг ҳуқуқлари ва манфаатларини, шу жумладан фаластин халқининг манфаатларини таъминлайдиган принциплар асосида бартараф этишга интилиш Совет-Америка Қўшма ахборотида ёзиб қўйилганлиги жуда муҳимдир. Музокараларда шу масаладаги совет позицияси баён этиб берилди. Совет Иттифоқи тинчлик программасига мувофиқ Яқин Шарқдаги уруш ўчоғини агрессияга дучор бўлган давлатлар ва халқларнинг қонуний ҳуқуқларини ҳурмат қилиш асосида тугатишга принципиал аҳамият бермоқда. Исроил қўшинларининг улар оккупация қилиб турган ҳамма араб территорияларидан олиб чиқиб кетиш — Яқин Шарқ проблемасини одилона ҳал этишнинг асосидир.

Совет Иттифоқи ва қардош социалистик мамлакатлар Европада тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлашга ҳамиша биринчи даражали аҳамият бериб келдилар. Уларнинг куч-ғайратлари, шунингдек Европадаги бошқа халқларнинг куч-ғайратлари туфайли қитъа тарихидаги шонли паллага етиб келинди. 3 июль куни Хельсинкида хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишланган Умумевропа кенгашининг биринчи босқичи бошланади. Европа хавфсизлиги проблемаларини муҳокама қилиш вақтида СССР билан АҚШ ўртасидаги ҳамжиҳатликка эришилганлиги, жумладан, уларнинг ҳар иккаласи Умумевропа кенгашини жуда қисқа муддатда ўтказишга интилаётганлиги бу қитъада стабиль тинчликни таъминлаш нуқтаи-назаридан муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Воқеаларнинг бориши Совет Иттифоқи билан Франция ўз вақтида қўйган қадамларнинг тўғрилигини ишончлик тарзда тасдиқлади. Совет Иттифоқи билан Франция амалий ҳамкорлик муносабатларини ўрнатиб, ўзларининг куч-ғайратларини сиёсий, иқтисодий ва маданий соҳаларда, икки томонлама муносабатларни ривожлантиришга Европада халқаро муносабатларнинг турли социал системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларига асосланган янги системасини вужудга келтиришга сарфладилар.

Шу сабабли, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари билан Франция президентининг бу галги учрашувлари якунлари Умумевропа кенгашининг муваффақиятли ишлашини таъминлашда ижобий роль ўйнаши тамомила қонуниятлидир.

Иккала томон Совет-Франция алоқаларини «СССР билан Франция ўртасидаги ҳамкорлик принциплари»ни ва ўзаро маслаҳатлашувлар тўғрисидаги «Совет-Франция протоколи»ни, изчиллик билан амалга ошириш негизида янада мустаҳкамлашга аҳд қилганликларини қўшма ахборотда изҳор этганлиги, шунингдек 1974 йилнинг бошларида олий даражада янги Совет-Франция учрашувини ўтказиш тўғрисида келишиб олинганлиги муҳим аҳамиятга эга.

Доимо мустаҳкамланиб ва ривожланиб бораётган Совет-Франция ҳамкорлиги совет кишиларини ҳам, шунингдек Франциянинг кенг доираларини ҳам мамнун қилмоқда.

Халқаро майдондаги воқеалар ривожининг бутун бориши шундан далолат бериб турибдики, эндиликда давлатлар ихтиёрида низоли масалалар нақадар мураккаб бўлмасин, уларни тинч-тотув яшаш принциплари асосида музокаралар йўли билан ҳал этиш учун ҳамма имкониятлар бор.

Бизнинг мамлакатимиз КПСС XXIV съездидан кейин бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда ташқи сиёсат соҳасида амалга оширган барча тадбирлар каби ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШ ва Францияга қилган визитларининг якунлари ҳам халқаро муносабатларни ижобий ривожлантиришга жуда муҳим ҳисса бўлиб қўшилади.

Халқларнинг тинчлиги, озодлиги ва мустақиллиги, социал тараққиёт идеалларини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Советлар мамлакатининг аниқ мақсадни кўзлаб ўтказаётган актив ташқи сиёсатини бутун дунёдаги тинчликсевар кучлар бутун халқаро вазиятни янада соғломлаштиришнинг, ялпи тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашнинг ҳал қилувчи омили деб билмоқдалар. Дунёдаги меҳнаткашлар оммаси, коммунистик ва ишчи партиялар КПССнинг марксча-ленинча интернационал сиёсатига бирдам ва мададкор эканликларини айтиб, тинч-тотув яшаш принципларини қарор топдириш социал тараққиёт, демократия ва социализм учун тўсқинлик қилиши бир ёқда турсин, балки, аксинча, шу кураш учун энг қулай шарт-шароитларни яратиб беради, деб таъкидламоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Совет Иттифоқининг бундан буён ҳам КПСС XXIV съезди кўрсатиб берган йўлдан изчиллик билан олға боражагини айтдилар. Биз ўз дўстларимиз ва иттифоқчиларимиз билан — социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан муносабатларни янада мустаҳкамлайверамиз. Биз мустамлакачилик зулмидан озод бўлган мамлакатлар билан алоқалар ва ҳамкорликни ривожлантираверамиз, тинчлик учун курашаётган барча халқларга ёрдам бераверамиз. Совет Иттифоқи агрессив империалистик кучларнинг ҳар қандай кирдикорларига аввалгидек қаттиқ зарба бераверади, кескинликни юмшатишга қарши чиқаётган, «совуқ уруш»га қайтиш тарафдори бўлган, қуролланиш пойгаси тарафдори бўлган ҳамма кучларга, халқлар ўртасига адоват ва ишончсизлик уруғларини сочаётган ҳамма кучларга кескин зарба бераверади.

Улуғ халқимизнинг бирлиги ва жипслиги, халқимиз Коммунистик партияни, унинг ленинчи Марказий Комитетини ва Совет ҳукуматини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганлиги — Совет Иттифоқи ленинча ташқи сиёсатининг мустаҳкам ва ишончли негизидир.

КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини муваффақиятли равишда амалга ошириш, беш йиллик план топшириқларини тўла ва ошириб бажариш йўлидаги фидокорона меҳнат, умумхалқ социалистик мусобақаси авж олиб кетганлиги — барча совет кишилари халқларнинг мустаҳкам тинчлиги ва хавфсизлиги асосларини кучайтиришга азму қарор берганлигининг яққол исботидир.

(«ПРАВДА» газетасининг 2 июлдаги бош мақоласи).

СССР журналистлар Союзи правлениесининг таклифига биноан Ватанимизда меҳмон бўлиб турган чех журналистларидан бир группаси Ўзбекистон журналистлар Союзининг ғоявий-тарбиявий ва ташкилий ишлари соҳасидаги тажрибасини ўрганиш мақсадида Тошкентга келди. Суратда: Словакия журналистлар Союзининг идеология бўйича секретари Йозеф Славмка (чапда), Чехословакия журналистлар Союзи правлениесининг бош секретари Марцель Нолч ва Грачец — Кролове шаҳар радиосининг директори Станислав Ирасек ўртоқлар.

А. АБАЛЯН фотоси.

ЁШЛАРНИ ҒОЯВИЙ ЧИНИҚТИРАЙЛИК

ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

«Зарбдор меҳнатимиз, маҳоратимиз ва изланишларимиз — беш йилликка!» деган шиор остида меҳнат қилаётган областимиз комсомоллари ҳар соҳада қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Ҳозирги кунда 25 мингдан ортиқ йигит-қиз 1974 йил, 626 йигит-қиз эса 1975 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. 200 га яқин ёш ишчи беш йилликни муддатидан олдин бажариб қўйди.

Ишлаб чиқаришнинг асосий участкаларида ҳозир 3 мингдан ортиқ комсомол-ёшлар коллективлари меҳнат қилмоқда. Улар меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиб, ишлаб чиқариш самарадорлигини тобора оширмоқдалар, илғор фан ва техника ютуқларини ўзларида кенг жорий этмоқдалар. Бу борада 159-қурилиш трестининг Тўлқин Самиғов бошлиқ комсомол ёшлар бригадаси аъзолари эришаётган ютуқларни алоҳида таъкидлаб ўтса арзийди. Улар москвалик машҳур бинокор Николай Злобин методи асосида ишлаб, уй-жой қурилишини 1,5 марта тезлаштирдилар, меҳнат унумдорлигини 30 процент оширдилар.

Ёш пахтакорлар ва ғаллакорлар меҳнати ҳам барчани мамнун этаяпти. Ҳозир областимиз далаларида 50 центнерчи ёшлар ҳаракати тобора кенг қулоч ёймоқда. 253 та жўхоричилик ва ғаллачилик комсомол ёшлар бригадалари аъзолари эса чорвачиликнинг мустаҳкам озуқа базасини яратмоқдалар. Ҳозир 7 мингдан ортиқ комсомол ёшлар чорвачилик учун озуқа тайёрлаяпти. Улар кучи билан қисқа вақт ичида 90 минг тонна ем-хашак жамғарилди.

Шаҳар, район комсомол комитетлари, бошланғич комсомол ташкилотлари ёшлар эътиборини беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида бажарилиши лозим бўлган вазифаларга қаратиш билан бирга, олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишлар кўламини ҳам тобора кенгайтирмоқдалар. Жойларда ташкил этилган сиёсий тўгаракларда бу йил олдинги йилларга нисбатан анча кўп йигит-қиз жалб этилди. Тўгарак машғулотларини олиб боришга сиёсий тайёргарлиги бўлган коммунистлар ва актив комсомоллар жалб этилди. Машғулотлар олиб борган 1914 пропагандистдан 1735 киши партия аъзоси ва аъзоликка кандидатдир. 1767 пропагандист олий ва тугалланмаган олий маълумотга эга. Ёшлар сиёсий билимини оширишга Бекобод, Чирчиқ шаҳарлари, Киров, Фрунзе район комсомол комитетлари алоҳида эътибор билан қарамоқдалар.

Область комсомол комитетининг бўлиб ўтган пленумида КПСС XXIV съезди ва ВЛКСМ XVI съезди қарорлари асосида комсомол ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда область комсомол ташкилотларининг вазифалари тўғрисида доклад қилган область комсомол комитетининг биринчи секретари **О. У. Исҳоқов** юқорида тилга олинган ютуқларни алоҳида таъкидлаб ўтди. Аммо ёшларни ғоявий сиёсий жиҳатдан тарбиялашда кўрилаётган тадбирлар ҳали ҳам шу кун талаблари даражасида эмас, деди у. Кўпгина жойларда ёшларга ўрта маълумот бериш, уларни турли сиёсий тўгаракларга жалб этиш ҳали ҳам кўнгилдагидек эмас. Олмалиқ шаҳри, Юқори Чирчиқ районида эса оммавий-маданий ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Шу боисдан ҳам ёшлар ўртасида ичкиликка берилиш ҳоллари тез-тез содир бўлиб турибди.

Докладчи ёшларни ғоявий чиниқтириш, интернационал руҳда тарбиялаш, улар онгида коммунистик эътиқодни шакллантириш юзасидан бажарилиши лозим бўлган вазифаларни алоҳида уқтириб ўтди.

Доклад юзасидан музокарада сўзга чиққан Тошкент шаҳар комсомол комитетининг секретари **М. Умаров** таъкидладики, ўтган ўқув йилида сал кам 90 минг йигит-қиз комсомол сиёсий маорифи системасида ўз билимини оширди. Кўпгина ёшлар шахсий комплекс план асосида ишламоқдалар. Кейинги пайтда корхоналарда социал-ривожланиш планини ишлаб чиқишга ҳам эътибор кучаймоқда. Бу планларда ёшларнинг унумли меҳнат қилишлари, маданий дам олишлари ва ўз билимларини оширишлари учун зарур бўлган шарт-шароитлар алоҳида ҳисобга олинмоқда.

— Коллективимиз аъзолари сменадан сўнг ўқишга йўл оладилар, — деди Ангрендаги 15-кўчма механизациялашган колонна бригада бошлиғи **В. Доцков**. — Икки киши кечки мактабда, бир киши техникумда, қолганлар эса сиёсий маориф тўгаракларида билим олмоқдалар. Ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб, беш йилликни тўрт йилда бажариш учун курашаяпмиз.

М. Горький номли рус академик драма театри комсомол ташкилотининг секретари **М. Тўлахўжаева**, Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхози комсомол ташкилотининг секретари **А. Эшбоев** ўртоқлар ҳам сиёсий ўқув самарадорлигини ошириш йўлида қилинган ишларни баён этдилар. Пленумда ёш ижодкорлар масъулияти тўғрисида Ўзбекистон комсомоли лауреати шоир **Абдулла Орипов** гапирди. Область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири **Ш. Н. Шомансуров** ёшлар ўртасида интернационал тарбия ва атеистик пропагандани олиб боришда комсомол ташкилотлари олдида турган вазифалар устида тўхтади.

Пленумда муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Пленум ишида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари А. Хўжаев иштирок этди.

ОБЛАСТИМИЗ боғбонлари шу кунларда ёз ноз-неъматларини йиғиб-териб олишни қизғин давом эттиришяпти. Ҳаммаёқда тўкинчилик. Суратда: Орджоникидзе районидаги «Дўрмон» боғдорчилик совхозида олмаларни истеъмолчиларга жўнатиш пайти.

Ф. Абдурасулов фотоси.

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ГФРга ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДАГИ МАТЕРИАЛЛАР ТЎПЛАМИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «Леонид Ильич Брежневнинг Германия Федератив Республикасига визити» деган сарлавҳа остида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежневнинг 1973 йил 18—22 майда Германия Федератив Республикасига қилган сафари тўғрисидаги материаллар тўпламини босиб чиқарди.

Тўпламга Л. И. Брежневнинг Ғарбий Германияда чиқадиган «Штерн» журнали бош редакторининг саволларига қайтарган жавоблари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москвадан жўнаб кетиши ва унинг ГФРга келиши тўғрисидаги хабарлар, Л.И. Брежнев ва ГФР канцлери В. Брандт нутқлари, визит чоғида имзоланган икки томонлама битимларнинг текстлари, Леонид Ильичнинг немис коммунистик партияси раҳбарлиги, касаба союз, шунингдек Германия Федератив Республикаси савдо-саноат доиралари вакиллари билан учрашуви тўғрисидаги хабарлар, бошқа ҳужжатлар ва материаллар киритилган.

Тўплам КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг «Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Германия Федератив Республикасига визити тўғрисида»ги қароридан олинган парча билан очилади. Бу қарорда визитнинг кескинликни юмшатиш, Европадаги барча халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш йўлида янада муваффақиятли илгарилаб боришдаги катта аҳамияти таъкидланади.

Тўпламда фотосуратлар ҳам берилган. (ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ ТЕКСТИ ТАРҚАТИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 29 июнь. (ТАСС). СССРнинг БМТ ҳузуридаги доимий ваколатхонаси КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Парижда Франция Президенти Жорж Помпиду томонидан унинг шарафига берилган зиёфатда сўзлаган нутқи текстини матбуот ҳужжати сифатида тарқатди.

ЛЕНИН ПАРТИЯСИ КУРАШИ ВА ҒАЛАБАЛАРИНИНГ ҲУЖЖАТЛАРИ

Ленин партияси катта ва шонли йўл босиб ўтди. КПСС Марказий Комитетининг «РСДРП II съездининг 70 йиллиги тўғрисида»ги қарорида таъкидлаб ўтилганидек, партия нисбатан унча катта бўлмаган махфий ташкилотдан қудратли, жипслашган, қарийб ўн беш миллионли коммунистлар армиясига — жаҳондаги биринчи социалистик давлатнинг ҳукмрон партиясига айланди. КПСС, ишчилар синфининг партияси, коммунизм қураётган бутун совет халқининг жанговар авангарди бўлиб қолди.

Бизнинг партиямиз меҳнаткашлар оммасининг революцион курашига ва бунёдкорлик фаолиятига раҳбарлик қилишда жуда бой тажриба тўплади. Партиянинг коллектив ақл-идроки ва ягона иродаси, унинг мамлакат ижтимоий тараққиётининг етилган масалаларига чинакам илмий, ижодий ёндашуви, пролетар революциясини тайёрлаш ва амалга ошириш, социализм ва коммунизм қуриш, бош йўлнинг давомийлиги КПСС съездлари, конференциялари ва Марказий Комитетнинг Пленумлари қарорларида мужассамлашгандир.

Ленин таъкидлаб айтган эдики, «резолюциялар партия съезди томонидан бир бутун бўлган партиянинг сиёсий хатти-ҳаракатини янги вазифаларга нисбатан ёки янги сиёсий аҳвол муносабати билан аниқ белгилаб олиш учун қабул қилинади» (Асарлар, 9-том, 9-бет). В. И. Ленин партия ҳужжатларини марксча қарашларнинг ғоят чуқур ўйланган, энг тўлиқ ифодаси деб билиб, коммунистларни, барча меҳнаткашларни бу ҳужжатлар билан таништириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилди. В. И. Лениннинг кўрсатмасига мувофиқ 20-йилларнинг бошларида партия съездлари, конференциялари ва Марказий Комитет Пленумларининг резолюциялари ҳамда қарорлари алоҳида тўпламлар қилиб нашр этилди. Янги ҳужжатлар, янги шарҳлар, эслатиш ва изоҳлар билан тўлатилган ҳар бир янги нашр Ленин партияси кураши ва ғалабаларининг қаҳрамонона йўли тўғрисида тўлароқ тасаввур берди.

Кейинги вақтларда мамлакатимизда ва халқаро майдонда жуда катта воқеалар рўй берганлиги муносабати билан совет кишиларининг Ленин партияси шонли тарихига қизиқиши ғоят ўсди. КПСС Марказий Комитети партия ҳужжатлари тўпламининг янги, саккизинчи нашрини чоп этиш зарур деб топди. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти тайёрлаган бу нашрга уч мингга яқин партия съездлари резолюциялари, конференциялар ва Марказий Комитет Пленумларининг қарорлари, шунингдек Марказий Комитетнинг бир қанча энг муҳим қарорлари, хат ва мурожаатлари киритилди. Янги, ўн томлик нашр (1898—1971 йиллар) шахсан В. И. Ленин ёзган ҳужжатлар, ёки В. И. Ленин иштироки билан партия ҳамда совет органлари қабул қилган ҳужжатлар ҳисобига кенгайтирилди. Бунда илова тариқасида салмоқли, чуқур илмий маълумотлар берилади.

1.

«КПСС съездлар, конференциялар ва Марказий Комитет Пленумларининг резолюциялари ва қарорларида» тўпламлари партиямиз ишчилар синфининг партияси сифатида вужудга келганлигини кўрсатади. Партиямизнинг назарий ва ташкилий асосларини Улуғ Ленин ишлаб чиққан эди. Ленин марксизмни империализм даврига татбиқан ижодий тарзда ривожлантириб, ишчилар синфи революцион ташкилотининг олий формаси бўлган ва ишчилар синфининг жамиятни революцион тарзда ўзгартириш йўлидаги курашига етакчилик қилиши, капитализмдан социализм ва коммунизмга ўтишда етакчи куч бўлиши лозим бўлган партия тўғрисидаги яхлит таълимотни яратди.

Ленин 1895 йилда Петербург «Ишчилар синфини озод қилиш учун кураш союзи»ни тузди. Бу союз Россияда революцион пролетар партиясининг куртаги бўлди. Ҳужжатларда марксчи ташкилотларни бирлаштириш жараёни ва партияни Ленин ишлаб чиққан ҳамда унинг раҳбарлигидаги «Искра» газетаси пропаганда қилган ғоявий-сиёсий ва ташкилий принциплар асосида вужудга келтириш жараёни кўрсатиб берилади. Бу жараён марксча-ленинча программани қабул қилган РСДРП II съездида тугалланди. КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига» Тезисларида бундай дейилган: «Большевистик партиянинг ташкил топиши Россия ва халқаро ишчилар ҳаракатида янги босқични бошлаб берди. Пролетариат биринчи марта янги тарихий шароитларда ўз социал озодлиги йўлидаги курашига муваффақиятли раҳбарлик қила оладиган ташкилотга эга бўлди».

Ҳужжатлардан шу нарса яққол кўриниб турибдики, Ленин партияси буржуа ва майда буржуа идеологиясига қарши, ревизионизмга, троцкизмга, ўнг ва «сўл» оппортунизмга, социал-шовинистларга ва миллатчиларга қарши, революцион марксизмнинг барча душманларига қарши муросасиз курашда ташкил топди, ривожланди ва мустаҳкамланди. РСДРП II съезди резолюциясида пролетариатнинг сиёсий партияси синфий принципларга қаттиқ риоя қилган ва майда буржуа оқимларига қўшилиб кетмаган тақдирдагина жанговар революцион ташкилот бўла олади, деб ёзилган эди.

Ҳужжатлар бизнинг партиямиз марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принципларига содиқ эканлиги билан, ташкил топган кунданоқ ижтимоий ҳаёт ҳодисаларини ўрганишга янгича, ленинча ёндашганлиги билан кучли эканлигини исбот қилади. Ленин партияси мамлакатимизнинг хилма-хил шароитларида илмий назарияни оғишмай ривожлантирганлиги, бу назарияни янги хулосалар ва янги қоидалар билан бойитганлиги туфайли Россия пролетариатининг, революцион оммасининг капитализмни ағдариб ташлаш йўлидаги курашида уларнинг сиёсий доҳийси ролини бажара олди, янги жамиятни барпо этишнинг раҳбар ва етакчи кучи бўлиб қолди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ССР Иттифоқининг 50 йиллиги тўғрисида қилган докладида бундай деган эди: «Партиямиз съездлари ва Марказий Комитет Пленумларининг қарорлари ғоят муҳим партиявий ҳужжатлар бўлиб, марксизм-ленинизмни ижодий тарзда ривожлантириш намунасидир».

Тўпламлар КПСС назарияси, сиёсати ва практикасининг узвий бирлигини мужассамлаштиради. Бизнинг партиямиз ўзининг назарий қоидаларини ҳамиша амалий хулосалар ва ишлар билан мустаҳкамлайди. Ленин сўзлари билан айтганда, ўзининг марксистик машъалини баланд кўтариб боради ва айрим синфларнинг ҳар бир қадамида, ҳар бир сиёсий ва иқтисодий воқеада таълимотимизнинг тўғрилиги ҳаёт билан тасдиқланганлигини кўрсатади: объектив қонунларни чуқур англаш негизида стратегия ва тактикани ишлаб чиқади. Бу эса Коммунистик партиянинг ижтимоий тараққиёт эҳтиёжлари билан илгари суриладиган вазифаларни муваффақиятли амалга ошириши учун имконият вужудга келтиради.

Ҳужжатлар Ленин партиясининг ўзининг биринчи программасини — самодержавиени, помешчиклар ва капиталистлар ҳокимиятини ағдариб ташлаш учун, жамиятни социалистик негизда ўзгартириш қуроли бўлган пролетариат диктатурасини ўрнатиш учун кураш программасини амалга ошириш соҳасидаги фаолияти тўғрисида тўла тасаввур беради. Бизнинг партиямиз ташкил топган пайтданоқ, жамиятнинг энг илғор, энг уюшган синфи бўлмиш ишчилар синфигина озодлик ҳаракатининг авангарди бўла олади, деган марксча таълимотга амал қилиб келди. РСДРП V конференциясининг резолюциясида таъкидлаб ўтилганидек, пролетариат ўзининг социалистик онгини доим чуқурлаштира бориб, революцион курашга изчил раҳбарлик қилишга қодир бўлган ягона синфдир. Ҳужжатларда партиянинг Россиядаги деҳқонлар оммасини, кўп миллионли эзилган халқларни ишчилар синфи теварагига бирлаштириш соҳасидаги иши баён қилинади. Большевистик партия барча демократик ва миллий озодлик кучларини пролетариат байроғи остида жипслаштириб, уларни ягона қудратли революцион ҳаракатга қўшиб юбориб, Улуғ Октябрнинг ғалабасини таъминлади. Улуғ Октябрь революцияси янги даврни — капитализмдан социализм ва коммунизмга ўтиш даврини очиб берди.

КПСС ҳукмрон партия бўлиб олгач, бутун эътиборини кишининг киши томонидан эксплуатация қилинишидан, социал ва миллий зулмнинг ҳар қандай формаларидан халос бўлган янги ижтимоий тузумни вужудга келтириш вазифаларига қаратди. Коммунистлар партияси мамлакат ичкарисидаги ва халқаро майдондаги мислсиз катта қийинчиликларни бартараф қилиб, совет кишиларини буюк зафарларга илҳомлантирди. РКП(б)нинг 1919 йилда бўлиб ўтган VIII съезди қабул қилган иккинчи программа Коммунистлар партияси раҳбарлигида бажарилди, чуқурлиги, кўлами ва суръатлари жиҳатидан мисли кўрилмаган социалистик ўзгаришлар амалга оширилди. Ҳужжатларда мамлакатни индустрлаштириш, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, маданий революцияни амалга оширишда, миллий масалаларни ҳал этишда, ССР Иттифоқини ташкил қилишда партиянинг сафарбар этиш ва ташкилотчилик роли кўрсатиб берилгандир. КПСС барча миллат меҳнаткашларини марксизм-ленинизмнинг ғоявий негизида бирлаштирди, янги жамиятнинг фидокорона бунёдкорлари, чинакам интернационалистлар бўлмиш кишилар авлодини тарбиялаб ўстирди.

Ҳужжатларда КПССнинг мамлакатимизни империалистик агрессорларга зарба бериш учун маънавий, моддий ва сиёсий жиҳатдан тайёрлаш соҳасидаги буюк ташкилий ва сиёсий иши ёритилади. Герман фашизмига қарши Улуғ Ватан уруши даври Коммунистик партия ва Совет давлати тарихидаги энг масъулиятли даврларнинг биридир. Жуда кўп ҳужжатлар душманни тор-мор келтириш учун совет халқини ғоявий ва ташкилий жиҳатдан тайёрлашда, мамлакат ичкариси билан фронтнинг мустаҳкам бирлигини вужудга келтиришда КПССнинг жуда катта роль ўйнаганлигини кўрсатиб беради. Партия оғир уруш йилларида пролетар интернационализмига чексиз содиқ эканлигини намойиш қилди. Герман фашизми ва япон милитаризми устидан қозонилган ғалаба жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг озодлиги ва мустақиллигини таъминлади, Европа халқларини гитлерчилар асоратидан қутқазди. Европа ва Осиёдаги бир қанча мамлакатларда халқ — демократик ва социалистик революцияларнинг муваффақият қозонишига, жаҳон социализм системасининг вужудга келишига, империализм мустамлакачилик системасининг емирилишига ёрдам берди.

2.

Коммунизм сари олға борганимиз сайин ишчилар синфининг, бутун совет халқининг сиёсий авангарди бўлган партиянинг раҳбарлик роли ошаверади. Ҳужжатларда КПССнинг ташкилотчилик фаолияти кучайишига, давлат, хўжалик, жамоат ташкилотларига партия раҳбарлигини takомиллаштиришга, ички партия демократиясини янада ривожлантиришга алоқадор масалалар батафсил ёритилган. Партия ва унинг Марказий Комитети Сталин шахсига сиғиниш оқибатларини тугатиш соҳасида, партия турмушининг ленинча нормаларига ва раҳбарлик принципларига қаттиқ риоя этиш ва уларни ривожлантириш соҳасида катта иш қилди. КПСС Марказий Комитетининг 1964 йил октябрь Пленуми ва

КПСС съездлар, конференциялар ва Марказий Комитет Пленумларининг резолюциялари ва қарорларида. П. Н. Федосеев ва К. У. Черненконинг умумий таҳрири остида. Саккизинчи нашри, ўн томли. Сиёсий адабиёт нашриёти, 1-4 томлар. 1970 йил, 5-7 томлар, 1970 йил, 8-10 томлар, 1972 йил.

ЕВРОПА ТАРИХИНИНГ ЯНГИ БОБИ

Хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишланадиган Умумевропа кенгашини тайёрлаш бўйича Финляндия пойтахти Хельсинкида беш ойдан ортиқ давом этган кўптомонлама маслаҳатлашувлар яқинда ниҳоясига етди. Европадаги 32 давлат, АҚШ ва Канада вакиллари ўз ҳукуматларига кенгашнинг ташқи ишлар министрлари даражасидаги биринчи босқичини 3 июлда Финляндия пойтахтида бошлашни тавсия этишга бир овоздан қарор қилдилар.

Консультацияларда Умумевропа кенгаши ишини ташкил этишга доир тавсиялар ҳам қабул қилинди. Жумладан, ташқи ишлар министрлари учрашганларидан сўнг, Женевада (Швейцария) кенгашнинг ишчи органлари иш бошлайди, унда кенгашнинг якунловчи ҳужжатлари лойиҳаси тайёрланади. Кенгашнинг яна Хельсинкида ўтказиладиган учинчи босқичида ҳужжатлар узил-кесил қабул қилинади. Совет Иттифоқи кенгашнинг ана шу кульминацион босқичини давлатларнинг энг юқори доирадаги вакиллари иштирокида ўтказиш таклифи билан чиқмоқда. Ҳукуматимизнинг бу таклифи Умумевропа кенгаши фавқулодда катта халқаро аҳамиятга моликлиги билан изоҳланади.

Хельсинкидаги маслаҳатлашувларда бўлажак кенгаш учун тавсия этилган кун тартиби қуйидаги масалалардан иборатдир: 1. Европадаги хавфсизликка тааллуқли масалалар. 2. Экономика, фан ва техника ҳамда атроф муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги ҳамкорлик. 3. Гуманитар соҳалардаги ва бошқа соҳалардаги ҳамкорлик. 4. Кенгашдан сўнг қилинадиган ишлар.

Кўриниб турибдики, ҳозирги Европа учун энг актуал сиёсий проблемалар кенгашнинг диққат марказида бўлди. Умумевропа форуми кун тартиби ана шундай актуал сиёсий проблемалардан иборат бўлишига эришиш учун Совет Иттифоқи, бошқа социалистик мамлакатлар жуда кўп куч-ғайрат сарфладилар.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликни таъминлаш шу қитъа ҳамда бутун дунё халқларининг ҳозирги ҳаёти ва истиқболи учун алоҳида аҳамиятли марказий проблемалардан биридир. Шунинг учун ҳам иккинчи жаҳон уруши натижасида Европада вужудга келган территориал ўзгаришларни қатъий тан олиш, бу қитъада кескинликни юмшатиш ва тинчлик сари кескин бурилиш ясаш, Умумевропа кенгашини чақириш ва унинг муваффақиятли ўтишини таъминлаш вазифалари КПСС XXIV съезди ташқи сиёсий программасида алоҳида ўринни эгаллаган.

Европада иккинчи жаҳон урушидан кейин вужудга келган чегараларнинг бузилмаслигини ва давлатларнинг территориал бутунлигини қарор топтириш ҳамда халқаро кескинликни юмшатишнинг бутун жараёни ҳал қилувчи даражада социалистик давлатларнинг сиёсати билан боғлангандир. Бу жараён социалистик давлатларнинг баҳамжиҳат ташқи сиёсати тобора кўпроқ чуқур характер касб этиб, халқаро ҳаётнинг янгидан-янги соҳаларини қамраб олмоқда. Халқаро муносабатларда суверенитет, тенглик, ички ишларга аралашмаслик, ўзаро манфаатдорлик принципларининг қарор топишига ёрдам бермоқда.

Умумевропа кенгашини ўтказишга қарор қилинганлиги халқаро ишларда ақл-идрок ва реализмнинг жиддий ғалабасидир. Социалистик мамлакатлар бир неча йиллар давомида собитқадамлик билан олға суриб келаётган ташаббус ҳушёр фикр юритадиган давлат арбоблари ва бир қатор ҳукуматлар томонидан қўллаб-қувватланди. Кенгаш чақириш ғояси барча прогрессив кучлар, жамоатчилик ҳаракатлари томонидан ҳам кенг кўламда қўллаб-қувватланди. Халқаро кескинликни юмшатишга қарши бўлган милитаризм ва реакция кучларининг кенгашни чақириш йўлига ғов солишга зўр бериб уринишлари барбод бўлди.

Бўлажак кенгаш қардош социализм мамлакатларининг позициялари, бирлиги тобора мустаҳкамланаётгани, уларнинг баҳамжиҳат сиёсати халқаро воқеаларнинг боришига ўтказаётган таъсири кучаяётгани, тинч-тотув яшаш принциплари турли социал тузумдаги давлатлар муносабатларининг нормаси сифатида кенг миқёсда эътироф этилаётгани, «совуқ урушдан» кескинликни юмшатиш сари бурилиш содир бўлаётганига ишончли далилдир.

БУГУН ХЕЛЬСИНКИДА УМУМЕВРОПА КЕНГАШИ ИШ БОШЛАЙДИ

Европага доир проблемаларни ҳал этиш ва кенгаш учун йўл очиш борасида сўнгги йилларда Совет Иттифоқи қитъадаги бошқа социалистик мамлакатлар билан ҳамкорликда самарали ташқи сиёсий қадамларни қўйди.

Ўзаро муносабатларнинг ҳамма соҳаларида, аввало сиёсий соҳада янги, янада юксак поғонага кўтарилган Совет—Франция муносабатларининг тобора ривожлантирилиши Европадаги вазиятни нормаллаштириш вазифасини ҳал этишга қўшилган самарали ҳисса бўлди. Бунда Л. И. Брежневнинг Францияга қилган визитлари катта халқаро воқеа сифатида айниқса муҳим роль ўйнади. СССР билан Франция ўртасида ҳамкорлик мавжуд халқаро проблемаларни тинч йўл билан адолатли ҳал этишга, уруш манбаъларини тугатишга, халқаро кескинликни юмшатишга, Европада ва бутун дунёда хавфсизликни мустаҳкамлашга интилишнинг ибратли, реал намунаси бўлди. Совет—Франция ҳамкорлигига асос қилиб олинган принциплар — ҳозирги чегараларнинг бузилмаслигига қатъий риоя қилиш, ички ишларга аралашмаслик, тенглик, мустақиллик, куч ишлатишга ёки куч ишлатиш билан дағдаға қилишга йўл қўймаслик — Европада хавфсизлик ва ҳамкорликнинг мустаҳкам системасини барпо этишга имкон туғдираётган ҳозирги шарт-шароитнинг вужудга келишида катта ижобий роль ўйнади. Бу принциплар Умумевропа кенгашида тегишли ҳужжатлар қабул қилиш учун ижобий асос бўлиб хизмат этиши мумкин.

СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида, Польша билан ГФР ўртасида тузилган, Европадаги мавжуд чегараларнинг бузилмаслигини қайд қилиб берган шартномалар, Ғарбий Берлинга доир битимлар комплекси, шунингдек Германия Демократик Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатларнинг асослари ҳақида ҳар икки ҳукумат ратификация қилган шартнома, ГДРни дипломатик жиҳатдан ажратиб қўйишга узил-кесил барҳам берилганлиги — мана шуларнинг ҳаммаси Европани ривожланишнинг тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорлик йўлига солиб юборди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг яқин вақтлар ичида ГФР, АҚШ ва Францияга қилган визитлари ҳамда уларнинг ғоят самарали якунлари КПСС ва Совет давлати ташқи сиёсий йўлининг реал амалга оширилиши бўлиб, умуман дунёда кескинликни юмшатиш, хусусан Европадаги барча халқлар учун тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлидан анча муваффақиятли олға боришда катта аҳамиятга моликдир.

Финляндия билан СССР ўртасидаги дўстона муносабатлар ва ўзаро манфаатли иқтисодий алоқалар борган сари мустаҳкамланмоқда. Мамлакатимизнинг бошқа Ғарбий Европа давлатлари билан алоқалари ҳам муваффақиятли ривожланаётир.

Умумевропа кенгашини чақиришга тайёргарлик йўлида Варшава Шартномаси мамлакатлари Сиёсий маслаҳат комитетининг 1972 йил январида Прагада тўпланган мажлиси йирик ижтимоий-сиёсий воқеа бўлди. Мажлисда қабул қилинган Европада тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Декларацияда Европадаги давлатларнинг хавфсизлиги ва муносабатларига негиз қилиб олинадиган асосий принциплар яққол кўрсатиб берилди.

Европа мамлакатлари жамоатчилиги тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорликни актив равишда талаб қилиб чиқмоқда. Ўтган йили 2—5 июнь мобайнида Брюсселда 28 мамлакатнинг турли сиёсий қарашларга мансуб вакиллари Ассамблеяси бўлиб ўтди. Ассамблея қатнашчилари Европадаги сиёсий муҳитни соғломлаштириш талабини ниҳоятда қатъий қилиб қўйдилар.

Юқорида қайд этилганлар Европада кескинликни юмшатиш, хавфсизликни мустаҳкамлаш, мамлакатлараро яхши ҳамкорликни авж олдириш ва барқарор тинчликни таъминлаш, умуман бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун олиб борилаётган курашнинг муҳим бўғинларидир. «Қитъадаги кучлар нисбатида тинчлик ва тинч ҳамкорлик қилишнинг қўли баланд, — деб баҳо берди ўртоқ Л. И. Брежнев Европадаги ҳозирги вазиятга СССР нинг 50 йиллиги тўғрисидаги докладида. — Шу сабабли биз Европа халқлари ҳаётидан урушни йўқ қилиб юбориш мумкинлигига ишонамиз».

Умумевропа кенгашини чақиришга тайёргарлик ишига катта ҳисса қўшган коммунистик ва ишчи партиялар, демократик, тинчликсевар жамоатчиликнинг кенг доиралари, Европа хавфсизлиги учун кураш миллий комитетлари ва уюшмалари, шулар томонидан тузилган халқаро комитет кенгаш муваффақиятини таъминлаш учун актив фаолият кўрсатмоқдалар.

Шундай қилиб, КПСС Марказий Комитети апрель (1973) Пленуми қарорида таъкидланганидек, тинч-тотув яшашнинг жонли ва жозибадор намунаси бўлиб қола оладиган хавфсизлик ва ҳамкорликнинг мустаҳкам системасини Европада барпо этиш учун шарт-шароит вужудга келди.

Ўз ишини бошлаётган Умумевропа кенгаши Коммунистик партиямиз ленинча йўлининг ғалабаси, Совет давлатининг халқаро майдондаги улкан обрў-эътиборининг янги ёрқин тасдиғи бўлади.

Кенгаш Европа тарихида янги боб очади. Тинчликсевар кучларнинг, прогрессив жамоатчиликнинг эзгу орзуси, чуқур ишончи ана шундай.

Т. НАЖМИДДИНОВ,
тарих фанлари кандидати.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ТИНЧЛИК СИЁСАТИНИНГ ТАНТАНАСИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Америка Қўшма Штатларига қилган визити якунларини қараб чиқди ва унинг бу ишга шахсан қўшган ҳиссасига юксак баҳо берди. Шу тўғрида эълон қилинган ҳужжатда мазкур визитнинг сиёсий ва амалий натижалари тўла-тўкис маъқулланган. Жаҳондаги кўпгина мамлакатларнинг матбуоти жамоатчилик ва сиёсий арбоблар ҳозир бу ҳужжатга зўр эътибор бермоқдалар.

✦ «Совет Иттифоқи раҳбарлари Л. И. Брежневнинг Қўшма Штатларига қилган визити натижаларини маъқуллади» деб хабар беради «Нью-Йорк таймс» газетаси. Газета шу муҳим ҳужжат тўғрисида билдирган дастлабки фикрида визит натижалари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси олиб бораётган ташқи сиёсат йўлини «натижадор ва самарадор эканлигини тасдиқлаганлиги»ни уқтириб ўтади.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари газеталари ҳужжатни энг кўзда кўринадиган жойларда эълон қилдилар. Бу газеталар Л. И. Брежневнинг АҚШга қилган визити натижаларини Совет Иттифоқининг олий раҳбар органларигина эмас, балки шу билан бирга бутун совет халқи, қардош социалистик мамлакатларнинг халқлари, прогрессив инсоният ҳам маъқуллаганлигини уқтириб ўтмоқда. Улар совет тинчлик сиёсатини қизғин табрикламоқдалар, деб ёзади газета.

✦ ГДР. «Нойес дойчланд» газетаси раҳбар совет органлари Л. И. Брежневнинг АҚШга қилган визити натижаларига берган баҳосини «кескинликни камайтиришга қўшилган ҳисса. Тинчликни ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш» деган сарлавҳалар остида босиб чиқардилар.

«Л. И. Брежневнинг Америкага визити, — деб таъкидлайди «Берлинер Цайтунг» газетаси, — бутун инсоният учун тарихий аҳамиятга эгадир. Бу визит КПСС XXIV съезди қабул қилган тинчлик программасининг самарали эканлигидан далолат бермоқда».

✦ ПОЛЬША. Хафталик «Жиче литерацкен» газетаси бундай деб ёзади: «КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг яқинда қилган визити иқтисодий муносабатларни ривожлантириш учун жиддий кўмак бўлиб хизмат қила олади... Жаҳонда энг кучли икки давлат ўртасида иқтисодий ҳамкорликни кенг кўламда олиб бориш режаси келажакда бутун инсоният учун фаровонлик келтириши ва ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашига аъзо бўлган барча мамлакатлар учун катта имкониятлар яратиши мумкин. Совет Иттифоқи ўзининг атоқли раҳбари орқали ленинча ташқи сиёсатни изчиллик билан амалга ошира бориб, шу билан Совет-Америка ўртасидаги муносабатларнинг ривожланиши социализм ва капитализм мамлакатлари ўртасида тинч-тотув яшаш биносини қуришга қўшилган конкрет ҳисса бўлиб хизмат қилиши учун ҳаракат қилаётганлигини исбот этди».

✦ БОЛГАРИЯ. Болгариянинг таниқли ёзувчиси Слав Караславов ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: «Кейинги йилларда жаҳонда олий даражадаги Совет-Америка учрашуви сингари катта воқеа юз берган эмас. Халқаро кескинликнинг камайиши, термоядро уруши хавфининг бартараф этилиши, ижтимоий тузумлари турлича бўлган мамлакатлар ўртасида сиёсий ва иқтисодий алоқаларнинг мустаҳкамланиши, маданий алоқаларнинг кенгайиши соғлом ақл-идрок ва реализмнинг тантанаси бўлиб, ер юзида урушни хоҳламаган юз миллионлаб кишилар учун бундан ҳам кўра яхшироқ нарса, порлоқ истиқбол бўлиши мумкинми?

✦ АҚШ. «Чикаго дейли ньюс» газетаси ўзининг редакцион мақоласида бундай деб ёзади: «Никсон билан Л. И. Брежнев ҳеч шубҳасиз халқаро муҳитда қулай ўзгаришлар юз беришига кўмаклашдилар. Совуқ уруш, ўзаро ишончсизлик ва таҳдид қилишдан иборат мудҳиш давр ўрнига давлатлар ўртасидаги муносабатларда эркин давр бошланди. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг раҳбари Қўшма Штатлар билан муносабатларни янада яхшилаш ва иккинчи томондан ўзининг Европада олиб бораётган сиёсатида янада муваффақиятларга эришиш йўлида ажойиб ютуқларни қўлга киритди».

«Кливленд плэйн дилер» газетаси «ҳамма нарса русларнинг халқаро муносабатларни яхшилашдан ва бутун дунёда тинчликни сақлаб қолишдан чинакам манфаатдор эканлигини кўрсатиб турибди», деб эътироф қилади.

✦ ГФР. Германия Компартияси президиумининг баёнотида бундай дейилади: «КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг АҚШга қилган визити ва президент Р. Никсон билан олиб борган музокараларининг натижалари халқаро муносабатларда тарихий бурилиш ясади, конфронтациядан ва «совуқ уруш»дан тинч-тотув яшаш ва ҳамкорликка ўтишга имкон берди. Совет Иттифоқи билан АҚШ ўртасида муносабатларнинг яхшиланганлиги ва биринчи навбатда ядро урушининг олди олинганлиги тўғрисидаги битим ҳар иккала мамлакат халқларининггина эмас, балки шунингдек бошқа барча халқларнинг шу жумладан Федератив Республика аҳолисининг манфаатларига ҳам мувофиқ».

(ТАСС).

АВИАЦИЯ — КЎМАКДОШ

СОФИЯ. Софиядаги қишлоқ хўжалик авиацияси марказий диспетчерлик маркази учувчиларининг хонаси деворида Болгария Халқ Республикасининг қизил квадратчалар билан зич белгиланган жуда катта харитаси осиғлиқ турибди. Ана шундай квадратчалардан ҳар бири аэродромни билдиради. Бу — сўзнинг тўла маъноси билан айтганда аэродром эмас, балки қишлоқ хўжалик авиацияси самолётлари қўнадиган ва учадиган кичик майдончадир.

Болгария қишлоқ хўжалик авиацияси шу кунларда ўзининг 25 йиллик юбилейини нишонламоқда. Бу авиация 1948 йилда вужудга келган эди. Ўша вақтда Совет Иттифоқининг «ПО-2» дастлабки уч самолёти мамлакат далалари узра айланиб учди. Ҳозир эса қишлоқ хўжалик авиацияси ихтиёрида 220 самолёт ва вертолёт бор бўлиб, улар қишлоқ хўжалик экин майдонларининг қарийб 70 процентини дорилайди ва ишлайди. Еттита авиация отряди — София, Пловдив, Норноряховицкий, Плевень, Русейский, Старазагорский ва Толбухин отрядлари 1973 йил бошидан буён 110 минг гектар майдонни дорилаб, 39 минг соат парвоз қилишди.

Болгария қишлоқ хўжалик эҳтиёжлари учун самолётлардан фойдаланиш жиҳатидан Совет Иттифоқидан кейин Европада иккинчи ўринни ва жаҳонда олтинчи ўринни эгаллаб турибди.

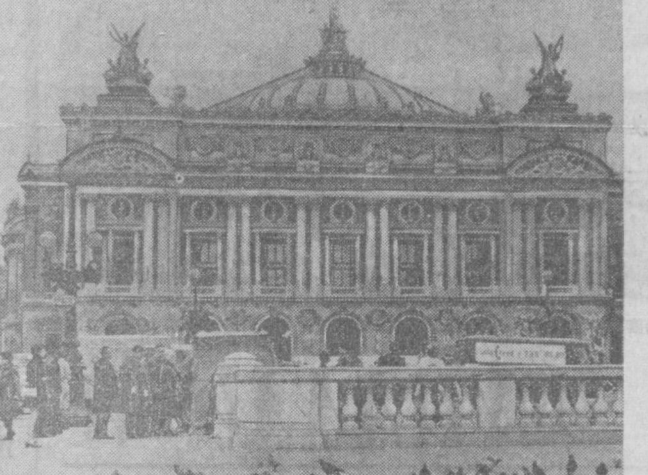

ФРАНЦИЯ. Париж операси биноси (у расмий равишда Миллий музика ва рақс академияси деб номланади). Гарньедаги бу сарой 1862—1875 йилларда қурилган бўлиб, архитекторнинг номи билан аталади.

АФН-ТАСС фотоси.

БАНГЛАДЕШ БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКДА

ДАККА. 29 июнь. ТАСС мухбири Н. Поздняков хабар беради: Бангладеш Халқ Республикаси экономикаси 1 июлдан бошлаб план асосида ривожланади. Республика план комиссияси мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1973—1974 молия йили — биринчи беш йиллик планнинг биринчи йилига мўлжалланган планни эълон қилди. Планнинг кириш қисмида унинг вазифаси «экономиканинг узоқ муддатли социалистик ривожланишига пойдевор қўйишдан» иборат, деб таъкидланади.

Бангладеш биринчи беш йиллик планининг асосий мақсадлари мамлакат аҳолисини республиканинг ўзида ишлаб чиқариладиган озиқ-овқат ва кийим-кечак билан, аҳолини иш билан батамом таъминлашдан иборат. Биринчи беш йиллик мобайнида мамлакатни ривожлантиришнинг муҳим вазифаларидан бири миллий даромадни бир мунча социал тақсимлашдан иборат бўлиши керак.

шундан кейинги пленумлари қарорлари ҳамда бошқа ҳужжатлар асосида иқтисодий турмуш ва партия қурилиши соҳасидаги камчиликлар тугатилди, субъективизм, волюнтаризм кўринишлари ва асоссиз қайта қуришлар сабабли келиб чиққан хатолар тузатилди.

КПССнинг XXIII съезди Марказий Комитетнинг 1964 йил октябрь, 1965 йил март ва 1965 йил сентябрь Пленумлари қарорларини маъқуллаб, ўз резолюциясига қуйидагиларни ёзиб қўйди: «Коммунистик қурилишга раҳбарлик қилишда, Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини ўтказишда Марказий Комитетнинг иш услубида қарор топган илмий ёндашиш, коллективчилик ва ишчанлик бундан буён ҳам Марказий Комитет бутун фаолиятига асос бўлиб қолиши лозим».

Коммунистик қурилишнинг етилган проблемаларини ҳал этиш учун курашда партиямизнинг назарий, ташкилий ва ғоявий-сиёсий кучи тобора тўлароқ намоён бўлмоқда. Партиянинг илмий тафаккури совет жамиятининг ва ҳозирги дунёнинг ривожланиш жараёнларига тобора чуқур кириб бораётганлиги ҳужжатлардан кўриниб турибди. Шу туфайли марксча-ленинча ғалаба қозониш фани кейинги йилларда КПСС XXIII ва XXIV съездлари, партия Марказий Комитетининг Пленумлари қарорларида, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига, Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига доир ҳужжатларда чиқарилган янги қоидалар ва хулосалар билан бойиди.

КПСС ўзининг XXIV съезди қарорларида Ленин таълимотини дадил ривожлантириб, ривожланган социализмнинг батафсил илмий таърифини берди. КПСС Программасида, партиянинг XXIII ва XXIV съездлари қарорларида ишлаб чиқилган энг муҳим назарий проблемалар орасида ривожланган социалистик жамият давлати тўғрисидаги масала муҳим ўрин олди. Социализм ва коммунизм қурилиши йиллари мобайнида одамларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи, муштарак манфаатлар ва мақсадлар туфайли, ягона марксизм-ленинизм идеологияси туфайли жипслашган юздан ортиқ миллат ва элат меҳнаткашларининг бузилмас қардошлиги вужудга келганлиги тўғрисидаги хулоса мамлакатимиздаги миллий масалалар ривожи тарихий тажрибасининг умумлашмаси ва айни вақтда шу муносабатлар моҳиятининг ҳозирги босқичдаги анализи бўлди.

КПСС экономикани коммунизм учун курашнинг энг асосий соҳаси деб билиб, илмий-иқтисодий сиёсатни ишлаб чиқиш ва амалга оширишни ўз фаолиятининг марказига қўйди. Ишлаб чиқариш-техникавий, иқтисодий ва социал-сиёсий проблемаларни комплекс ҳал этиш йўллари ва методларини асослаб бериш — тўққизинчи беш йиллик планда ифодаланган партия ана шу сиёсатининг энг муҳим хусусиятидир.

Ишлаб чиқаришни ривожлантиришни интенсивлаштиришга, унинг сифат омилларига қаратилган ва XXIV съезд атрофлича асослаб берган йўл партия иқтисодий сиёсатидаги бурилишнинг моҳиятидир. Партия ҳозир меҳнатнинг юксак унумдорлиги, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқаришни планлаштириш ва бошқаришни такомиллаштириш, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан янада тўлиқ фойдаланиш, хўжаликка сарфланган ҳар бир сўмдан максимал самара олиш ҳисобига халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари самарадорлигини оширишни таъминлашни мамлакатни иқтисодий ривожлантиришдаги энг асосий масала деб билмоқда.

Фан-техника революциясини социалистик хўжалик системасининг афзалликлари билан узвий равишда қўшиб юбориш юзасидан КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан вазифа социал омиллар билан чамбарчас алоқада бўлиб, бир-бирига таъсир ўтказиб туради, деб ҳисобланмоқда. Ишчилар ва деҳқонларнинг профессионал тайёргарлиги ва маҳорати ошмоқда, қишлоқ хўжалик меҳнати индустриал меҳнатга айлантирилмоқда; зиёлилар, айниқса илмий-техникавий зиёлилар кўпайиб бормоқда. КПСС мамлакатдаги ҳамма синфлар ва ижтимоий группалар бир-бирига яқинлашиб бораётганлигининг шаронтларини таърифлаганда, улар ўртасидаги муҳим тафовутларни ҳам пайқаб, ўзининг социал сиёсатини ана шу тафовутларни ҳисобга олган ҳолда ўтказмоқда. XXIV съезд таъкидлаб ўтганидек, совет жамиятининг ҳамма соҳаларида юксак сиёсий онглилик, ғоявий чиниққанлик ва уюшқоқлик фазилатларига эга бўлган ишчилар синфининг етакчилик ролини муттасил оширишни партия ҳозирги босқичдаги ўзининг ана шу сиёсатининг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблайди. КПСС ишчилар синфининг социал манфаатлари ва коммунистик идеаллари негизидагина социал жиҳатдан бир хил жамиятни шакллантириш, жамиятнинг бутун ҳаётини интернационаллаштиришни ўстириш, СССР халқларининг муштараклигини мустаҳкамлаш мумкинлигига асосланади.

КПСС совет сиёсий системасини такомиллаштириш соҳасида аниқ мақсадни кўзлаб ҳар томонлама олиб бораётган фаолиятини амалга оширишда социалистик демократияни янада ривожлантиришга катта эътибор бермоқда. Ҳозир социалистик демократиянинг энг асосий маъноси давлат ва жамоат ишларини бошқаришга меҳнаткашларнинг тобора кенг оммасини жалб этишдан иборат. Кейинги йилларда КПСС Марказий Комитети меҳнаткашлар депутатлари Советлари ташкилоти ва фаолиятини такомиллаштиришни, халқ контролининг таъсирчанлигини кучайтиришни, ишлаб чиқариш ва социал вазифаларни ҳал этишда меҳнат коллективларининг ролини оширишни таъминлайдиган бир қанча қарорларни қабул қилди.

Партия ҳужжатлари — меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш тўғрисидаги ғояларнинг жуда бой манбаидир. Ана шу ҳужжатларнинг жуда кўпчилигида ҳозирги шароитда КПССнинг мафкуравий иши моҳияти очиб берилган. Партия XXIV съезди уқтириб ўтганидек, совет жамияти социал-иқтисодий етуклигининг ҳозирги босқичида унинг коммунизм сари тобора олға қилаётган ҳаракати ҳар томонлама уйғун ва баркамол инсонни вояга етказишни, коммунистик дунёқараш принципларини барча совет кишиларининг чуқур эътиқодларига, уларнинг кундалик турмуш нормаларига айлантиришни талаб қилади. КПСС Марказий Комитетининг меҳнаткашларга иқтисодий таълим беришни такомиллаштириш тўғрисидаги; Череповец металлургия заводи раҳбар ва инженер-техник ходимларининг коллектив аъзоларини ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашдаги иштироки ҳақидаги қарорларида идеология ишининг назарияси ва практикасига доир муҳим проблемалар ишлаб чиқилган. Социалистик мусобақани ташкил этишни яхшилашга КПСС доимо эътибор бериб келмоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1971 йил 31 август қарорида шу нарса таъкидланадики, мусобақа омма ижодий ташаббускорлигини ривожлантиришнинг, одамлар ўртасида коллективчиликни шакллантиришнинг, социалистик муносабатларни мустаҳкамлашнинг қудратли воситаси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Совет жамиятида КПССнинг раҳбарлик роли ўсиб бориши, унинг коммунистик қурилиш ҳамма соҳаларига таъсири кучайиши коммунистларнинг қабул этилган қарорларни бажариш, уларнинг ғоявий эътиқодини ва назарий билим даражасини ошириш соҳасидаги ташкилий ҳаракатларига, демократик централизм принципларини изчиллик билан амалга оширишга, омма билан алоқани мустаҳкамлашга ғоят бевосита равишда боғлиқ эканлиги ҳужжатларда яққол кўрсатиб берилган. КПСС ўз ташкилотларининг жанговарлигини ўстириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилади, коммунистларни камчиликларга нисбатан большевикча муросасизлик руҳида тарбиялайди. КПСС XXIV съезди қарорлари асосида партия ҳужжатларини алмаштириш муносабати билан ўтказилаётган сиёсий ва ташкилий иш партия сафларини янада мустаҳкамлашга, совет жамиятининг бутун ҳаётига партиянинг раҳбарлик методларини такомиллаштиришга ёрдам беради.

3.

КПСС ҳужжатлари партиянинг энг муҳим ўзига хос хусусияти интернационализм эканлигини акс эттиради. Ленин партиясининг назарий ва амалий фаолияти халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини марксизм-ленинизм принциплари асосида мустаҳкамлаш учун, барча антиимпериалистик кучларни жипслаштириш учун, бутун дунёда тинчлик учун, социал тараққиёт учун олиб борилаётган курашнинг таркибий қисмидир.

Ҳужжатларда жаҳон социализм системасининг ривожланиш проблемалари чуқур анализ қилинган, бу системанинг жаҳоншумул революцион жараёнга тобора кучлироқ таъсир ўтказишининг асосий йўналишлари атрофлича ёритиб берилган. Намуна кучи, янги жамият қуришдаги жуда катта муваффақиятлар илмий коммунизм ғояларини барча қитъаларга ёйишда биринчи даражали роль ўйнайди. Жаҳон социализми системасининг қудратини янада ўстиришга кўмаклашишни партиямиз ўзининг интернационал бурчи деб билади. КПСС қардош партиялар билан ҳар томонлама алоқаларни мустаҳкамлаш ва кенгайтириш учун зарур бўлган ҳамма ишни қилмоқда. Ҳозирги босқичда партиямиз Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни такомиллаштиришга, бу ҳамкорликнинг планлилигини кучайтиришга, социалистик иқтисодий интеграция имкониятларидан максимал даражада фойдаланишга алоҳида эътибор бермоқда.

Партия ҳужжатлари жаҳон коммунистик, ишчилар ва миллий-озодлик ҳаракатининг туб проблемаларини чуқур анализ қилади. Партиямиз халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати сафларини марксизм-ленинизм пролетар интернационализми принциплари асосида янада жипслаштириш учун актив курашмоқда. КПСС XXIV съездининг империализм янги шароитларга мослашишга ҳарчанд уринмасин, бу нарса унинг моҳиятини ўзгартирмайди, капитализм умумий кризисининг янада чуқурлашувига тўсқинлик қила олмайди, деган хулосаси жуда муҳим аҳамиятга эга. Давлат — монополистик капитализмининг ривожланиши капиталистик системадаги ҳамма зиддиятларни кучайтиришга, монополияларга қарши курашни авж олдиришга олиб боради. Бу курашда ишчилар синфи етакчи куч бўлиб майдонга чиқади, ишчилар синфи аҳоли барча меҳнаткаш табақаларини тобора бирлаштираётган марказга айланиб бормоқда.

Партиямиз ҳужжатларида ҳозирги миллий-озодлик ҳаракатидаги янги ҳодисаларни таърифлаш катта ўрин олган. КПСС жаҳон революцион жараёнининг асосий оқимлари ўртасидаги бирликни мустаҳкамлаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб келмоқда. Ҳужжатларда маочиларнинг ғоявий-сиёсий платформаси моҳияти очиб ташланган, ленинизмга зид бўлган ана шу платформа халқаро коммунистик, ишчилар ва миллий-озодлик ҳаракатини жипслаштиришга етказаётган зарар кўрсатиб берилган.

Ҳужжатлар КПСС билан Совет давлатининг ленинча ташқи сиёсатини яққол гавдалантиради, ленинча тинч-тотув яшаш принципларини амалга оширишда Совет Иттифоқи билан қардош социалистик мамлакатлар қилаётган энг муҳим ишлар манзарасини кўрсатиб беради.

Партиямиз ҳозирги дунё ривожининг жараёнларини марксизм-ленинизм асосида анализ қилиш туфайли инсониятни тўлқинлантириб турган ҳамма асосий масалаларда равшан позиция билан майдонга чиқмоқда. КПСС XXIV съезди социал тараққиёт ва халқларнинг ялпи хавфсизлиги манфаатларига мос келадиган Тинчлик программасини ишлаб чиқди. Ер юзидаги барча тинчликсевар кучлар қизғин маъқуллаб кутиб олган ана шу Программа ҳозирги дунё сиёсатининг таъсирли омили, халқларнинг тинчлиги, озодлиги ва мустақиллигини ҳимоя қилиш йўлида актив кураш олиб бориш программаси бўлиб қолди. Совет Иттифоқининг, бутун социалистик ҳамдўстликнинг тинчликсевар ташқи сиёсати таъсири остида халқаро майдонда ялпи тинчликни мустаҳкамлаш сари ижобий силжишлар содир бўлмоқда. Турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принциплари асосида Совет Иттифоқининг Франция, ГФР билан ва дунёдаги бошқа мамлакатлар билан муносабатлари муваффақиятли равишда ривожланиб бормоқда. Халқаро кескинликни юмшатиш жараёнида ялпи тинчликнинг тақдири учун, жаҳон урушининг олдини олиш учун ўз зиммаларига алоҳида масъулият олган СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни конструктив тарзда ривожлантириш катта аҳамиятга эга. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ГФР, АҚШ ва Францияга яқинда қилган визитларининг самарали якунлари бошқа социал системадаги давлатлар билан ҳамкорлик муносабатларини кенгайтиришга, тинчликни мустаҳкамлаш ишига муҳим ҳисса бўлиб қўшилади.

Коммунистик партия билан Совет давлатининг актив, ташаббускор халқаро сиёсати мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш учун қулай шароитларни таъминлайди. Бу сиёсат қардош социалистик мамлакатларнинг ҳаётий манфаатларига, тинчлик ва социал тараққиёт ишига мос бўлиб тушади.

* * *

«КПСС съездлар, конференциялар ва Марказий Комитет Пленумларининг резолюциялари ҳамда қарорларида» деган ҳужжатларнинг ўн томлик тўплами чиқарилиши — партия билан мамлакатнинг ғоявий-сиёсий ҳаётида муҳим воқеадир. Бу тўплам партиямиз партиявий-ташкилий ва мафкуравий фаолияти даражасини янада оширишга, КПСС тарихи масалаларини илмий ишлаб чиқишга ёрдам беради.

(«ПРАВДА» газетасининг 29 июндаги редакцион мақоласи).

ЯНГИ НАВ СУЛИ

«Красный водопад» экспериментал базасида янги серҳосил сули нави ўрилиб бўлди. Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институтида чиқарилган «Узбекский широколистний» сули навининг бўйи 170 сантиметрга, баргининг эни 3 сантиметрга боради. Сули найчалай бошлаган пайтдаёқ таркибида протеин процентн юқори бўлади.

Янги нав ўтган куз экилганда сулизорга бир марта минерал ўғит берилди, кўкламда суғорилди. Сурхондарё областидаги «Хазарбоғ» ва «СССР 50 йиллиги» совхозларида ҳам мўл сули ҳосили ўриб олинди. Сулидан бўшаган ерларга маккажўхори экилди. Икки ҳосилдан 90—100 центнер кўк масса ўриб олиш мўлжалланмоқда.

•

ДЎСТЛАР ТУҲФАСИ

ТОШКЕНТ. Ленинграддаги «Пишчемаш» заводи Тошкент минерал сув заводига машина ускуна юбора бошлади. Минерал сувни шиша идишларга тўлдирувчи поток линия солинган контейнерлар келди. Бу установка соатига 6 мингта шишани тўлдириб чиқаради. Заводга иккинчи шундай линия келиши кутилмоқда. Бу ускуна Тошкент шиша заводи территориясида қурилаётган цехда ўрнатилади. Корхонанинг шу йили фойдаланишга топшириладиган янги филиали йилига 20 миллион шиша Тошкент минерал суви чиқаради.

(ЎзТАГ).

ТУНДАГИ ШАРПАЛАР

Фидокор деҳқонларимиз тер тўкиб меҳнат қилиб, сой-адирларда буғдой ва арпадан мўл ҳосил етиштирдилар. Ана шу ҳосил йиғиб-териб олинаётган ҳозирги қизғин кунларда ишнинг кўзини билган хўжалик раҳбарлари ўрим-йиғимни кун сайин кучайтирмоқдалар. Янчилган донни тезда тозалаб пешма-пеш давлат омборларига жўнатмоқдалар. Ана шундай хўжаликларда комбайнчиларнинг иши икки сменада ташкил этилган. Ғаллани жўнатишдаги ҳисоб-китоб яхши йўлга қўйилган. Транспорт нормал ишлаб турибди.

Областимизда ғалла ўрим-йиғимини тезлаштириш ва дон топшириш суръатини кучайтириш учун барча шароитлар мавжуд. Комбайнлар етарли, автомашиналар белгиланган миқдорда хўжаликларга бириктиб қўйилган. Аммо шундай фактлар ҳам содир бўлмоқдаки, ўрим-йиғим ишлари ва давлатга дон топшириш суръати ҳозирги талаб даражасида бормаётгани устига, далада ўриб янчилган ғаллани талон-торож қилиш, айрим вақтларда уни бозорга чиқариб сотиш ҳоллари учрамоқдаки, бундай фактга тезда барҳам бериш, бу соҳада масъулиятсизликка йўл қўяётган хўжалик раҳбарларини огоҳлантириш зарур.

Оҳангарон — областимизнинг йирик ғаллакор районларидан. Кейинги кунларда ўтказилган текшириш шуни кўрсатмоқдаки, бу райондаги ҳамма хўжаликларда ҳам ўрим-йиғим ишлари ва давлатга дон топшириш графиги кўнгилдагидек бажарилмаётир. Айрим ҳолларда комбайнларнинг сабабсиз тўхтаб туриши кишини ажаблантиради. Хўжалик раҳбарлари ҳали у, ҳали бу запас қисми етишмаяпти, деб нолийдилар. Бу билан улар техника ремонтининг сифатсиз ўтказилганлигини ҳаспўшламоқчи бўладилар. Комбайнчилар ўртасида социалистик мусобақа кўнгилдагидек ташкил этилмаган. Комбайнчилар қанча ердаги ғаллани ўрганлиги учун қанча ҳақ олишларини билмайдилар. Уларни рағбатлантириш, меҳнат унумдорлигини оширганлик учун қўшимча ҳақ тўлаш, бериладиган мукофотларни кўпчилик ўртасида тантанали суръатда тақдим этиш билан ҳеч ким чинакамига шуғулланаётгани йўқ. Янчилган ғаллани ўз вақтида хирмонга, давлат қабул пунктларига ташиб кетиш қониқарсиз аҳволда. Комбайнчилар ва ғалла ташишда ишлаётган шоферлар учун иссиқ овқат қилиб берилмайди. Улар анча узоқ йўл босиб овқатланиб келадилар. Натижада ғалла ўримида ишлаётганларнинг қимматли вақти бекорга ўтмоқда.

Бу ерда шуни алоҳида таъкидлаш керакки, «Узсельхозтехника»нинг область ва район бўлимлари комбайнларни жуда сифатсиз ремонт қилганлар. Ҳозирда эса запас қисмлар етишмаётганлиги учун хўжалик раҳбарлари ремень, ўриш қисмлари ишдан чиққач уни қидириб узоқ жойларга бормоқдалар, қиммат нархларда сотиб олишга мажбур бўлмоқдалар. «Узсельхозтехника» область бирлашмаси раҳбарлари эса комбайнларнинг тез-тез ишдан чиқиши, запас қисмлар етишмаслиги фактига ҳамон бефарқ қарамоқдалар.

Шунингдек, пахтачилик совхозлари трестига қарашли хўжаликларда ҳам ғалла ўрим-йиғими ва давлатга дон топшириш кўнгилдагидек бормаётир.

Текширишда яна шу нарса аниқландики, баъзи район ва

ҒАЛЛА УРИМ-ЙИҒИМ ДАВРИДА МАСЪУЛИЯТСИЗЛИККА, ТАЛОН-ТОРОЖЛИККА ВА ОЛИБСОТАРЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙЛИК

хўжаликларда бу йилги шароитда адирларда ғалладан мўл ҳосил етиштирилган бўлса ҳам уни охирги марта кўздан кечирилганда ҳосилдорликни атайин камайтириб кўрсатилган. Масалан, Ўрта Чирчиқ районида шундай факт аниқландики, район бўйича ғалла ҳосилдорлиги сўнгги текширишда 9,9 центнердан қилиб белгиланган. Аслида эса мутахассислар ҳосилдорликни 11,3 центнер деб белгиламоқдалар. Ўрта Чирчиқ районида ҳосилдорликни бу хилда пасайтириб кўрсатишни қандай тушуниш мумкин?

Айниқса шу райондаги Свердлов номли колхоз раҳбарлари ғалла ҳосилдорлигини ошириш ўрнига нима учундир уни пасайтириб планлаштирганлар. Даладаги ҳосилнинг чўғи гектаридан 14—15 центнердан ҳосил йиғиб олишни тақозо қилган ҳолда колхоз раҳбарлари гектаридан 8—9 центнердан ғалла олмоқчимиз, деб айтмоқдалар.

Ўриб янчилган ғалланинг хирмонга, давлат қабул пунктларига ташиш пайтида баъзи хўжаликларда талон-тарож бўлишига йўл қўйилмоқда. Ўрта Чирчиқ районидаги «Ўртасарой» совхозида ғаллани ташиш мутлақо назоратсиз қолдирилган. Бундан фойдаланган айрим тракторчилар, шоферлар охирги рейс ғалласини ўз манфаатларига ўмариш учун ҳаракат қилаётирлар. Тракторчи Т. Алишев ярим тунда милиция органи ходимлари томонидан қўлга туширилди. У икки ярим тонна сулини ҳеч қандай ҳужжатсиз олиб кетаётган экан. Яна шу нарса ажабланарлики, шу райондаги «Коммунизм» колхозининг табелчиси Б. Ризаев, колхоз аъзоси С. Юсуповлар даладаги сомонни, ғаллани бемалол ташиб кетмоқдалар. Аммо колхоз раҳбарлари бунга ҳеч қандай чора кўрмаётирлар. Колхозчиларнинг пешана тери билан етиштирилган халқ бойлигини талон-тарож қилишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

Бўка районидаги «Бўка» совхозида йўл қўйилаётган айрим ўринсиз ҳаракатларга асло чидаб бўлмайди. Совхоз қурилиш бўлимининг бошлиғи И. С. Шалаев буйруғига биноан совхознинг 15 тонна сомони ҳар кимларга бепул тақсимлаб берилган. Шу билан бирга Шалаевнинг ўзи ҳам анча-мунча сомонни ўмариб кетган.

Солижон Нўъмонов деган шахс Чиноз бозорида арпа-буғдой сотиб ўтиради. Унинг ўзи ҳеч қаерда ишламайди. Бу донларни у атроф-яқиндаги хўжаликлардан арзон-гаров сотиб олади. Масалан, шу райондаги Жамбул номли колхознинг чўпони Серикбой Тастанов олибсотар Солижон Нўъмоновга совхоз даласидан ўмарган 585 килограмм арпани пуллаган. Бу олибсотар ички ишлар бўлими ходимлари томонидан қўлга олинди ва унинг устидан жиноий иш қўзғатилди.

Ғалла ўрим-йиғим даврида юқорида айтилганидек ҳар хил талон-тарож, жиноий ишларга йўл қўйилмаслиги учун барча колхоз ва совхозларда ҳисоб-китоб ишлари пухта бўлиши, ўрим-йиғим, давлатга дон топширишда иштирок этаётганлар устидан назорат ўрнатилиши, даладан хирмонга, хирмондан давлат омборларига ҳужжатсиз дон ташилишига йўл қўйилмаслиги зарур. Тўғри, область ички ишлар бўлими барча районларда махсус назорат постлари ташкил этган, улар кеча-кундуз ишлаб турибди. Шунга қарамай айрим шахслар ўз манфаатларини кўзлаб халқ мулкига кўз олайтирмоқдалар. Ана шундай назорат постларидан бири яқинда Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхозга қарашли 72—96 ТШВ машинасининг йўлни тўсди. Ғалла ортиб кетаётган бу машина шофери милиция ходимларига қўлидаги накладнойни кўрсатди. Лекин бу ҳужжат қалбаки бўлиб, қаердан, қаерга ғалла олиб кетаётганлиги ёзилмаган эди. Тунги «қулай» пайтдан фойдаланган бу жиноятчи жавобгарликка тортилди.

Ғалла ўрим-йиғими даврида ёнғинга қарши ишларни пухта ташкил этиш зарур. Аммо Оҳангарон, Ўрта Чирчиқ, Пискент районларида хирмонларда ва бошқа дон тўпланадиган жойларда ёнғинга қарши тадбирлар кўриб қўйилмаган. Натижада баъзи кўнгилсиз ҳодисалар содир бўлмоқда.

Бу йил ғалла мўл бўлди. Областимизда бу соҳадаги халқ хўжалик планларинигина эмас, зиммадаги социалистик мажбуриятни ҳам шараф билан бажариш учун барча имкониятлар мавжуд. Бунинг учун ғалла ўрим-йиғими ва давлатга дон сотишда тўла масъулият билан ишлашимиз, талон-таророжга, ғалла нобудгарчилигига мутлақо йўл қўйилмаслиги зарур. Областимизда ғалла тайёрлаш соҳасидаги топшириқни шараф билан бажариш учун ҳар биримиз ўз участкамизда астойдил меҳнат қилайлик. Она-Ватанга кўпроқ дон етказиб бериш ишига ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшиш учун курашайлик.

Ғ. ЗОКИРОВ,
область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси бошлиғи, милиция полковниги.

✦ ПОЙТАХТИМИЗНИНГ Ленин проспектида жойлашган йирик китоб магазини доим китобхонлар билан гавжум. Чунки ҳар бир киши бу ердан ўзи хохлаган кўпдан-кўп қизиқарли адабиётларни топа олади. Китоб магазинида СССР халқлари адабиётига оид жуда катта китоблар фонди мавжуд. Суратда: магазинда китоб харид қилиш пайти.

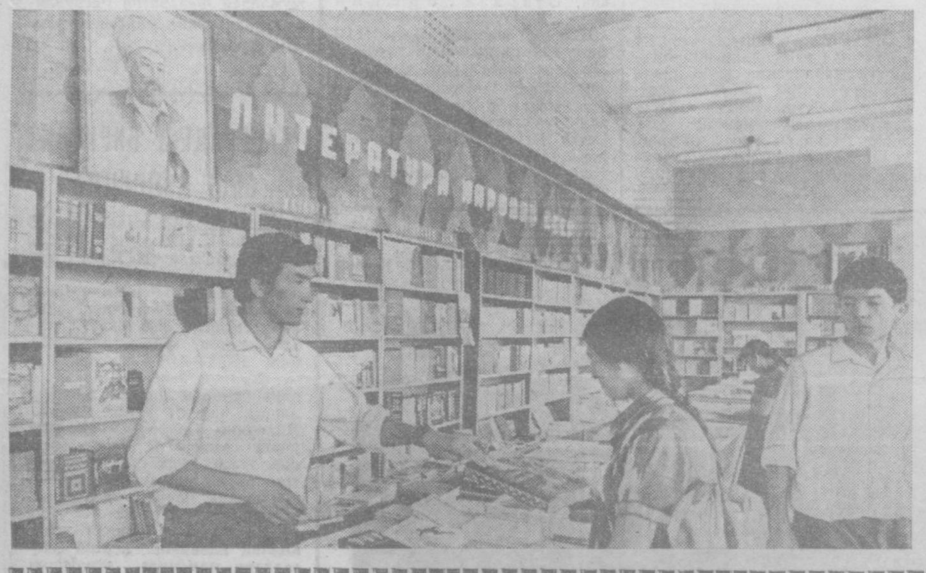

ЯНГИ ИЛМИЙ ИШЛАР ТЎПЛАМИ

Москва шаҳридаги «Шарқ адабиёти бош редакцияси Ўрта Осиё халқлари тарихининг улуғ билимдони, академик Василий Владимирович Бартольднинг тўққиз томли асарлари VIII жилдини нашрдан чиқариб, шаҳримиздаги китоб магазинларига жўнатди. Атоқли шарқшунос олимнинг бу китобига унинг «Манбашунослик бўйича ишлар»и киритилган.

Олимнинг бу китоби сўзбошидан ташқари, «Мақолалар ва тақризлар», «Ислом энциклопедияси» даги мақолалардан ҳамда «Илова»дан иборатдир.

Бу жилдга 47 та асар киритилган бўлиб, булардан кўпчилигида Ўрта Осиё ва Шарқий Туркистон тарихи ва тарихий географияси туркий, арабий, форсий ёзма манбалар асосида илмий равишда ёритилгандир.

Олим бу китобни тузишда, Тошкент, Бухоро, Самарқанд, Андижон, Боку, Москва, Ленинград, Истамбул, Бағдод Миср ва бошқа шаҳарлардаги қўлёзмалардан фойдаланган. Китобда биринчи манбалар туркий, арабий, форсий тилларда берилиб бўлгач, бу манбаларнинг таржимаси рус тилида келтирилади. Китобни шарқшунос олим О. Ф. Акимушкин нашрга тайёрлаган ва унга сўзбоши ёзган.

Бу йирик китоб туркологлар, арабшунослар, форсийшунослар, Шарқ тарихи, Ўрта Осиё тарихи билан қизиқувчилар, тарихчилар, илмий ходимларга мўлжалланган. Нашриёт китобни 4600 нусхада нашрдан чиқарди.

Т. ИСМОИЛОВ,
Тошкент 8-китоб магазини ўзбек бўлимининг бошлиғи.

„ПОЭЗИЯ БАЙРОҚДОРИ“

Ўзбекистон ёзувчилари ва адабиётшуносларининг Владимир Маяковскийга бағишлаб яратган тўплами шундай деб аталади. Тўпламга улуғ шоирнинг ҳаёти тўғрисидаги, ўзбек совет поэзияси тараққиётига унинг ижодининг таъсири ҳақидаги материаллар киритилган.

«Поэзия байроқдори» коллектив асарининг нашр этилиши — Маяковский туғилган куннинг 80 йиллиги муносабати билан республикада ўтказиладиган кўпгина тадбирларнинг бири бўлди. Республика комиссиясининг 26 июнда бўлиб ўтган йиғилиши шу шонли санага тайёргарлик кўришга бағишланди. Ҳозир республикада кечалар, концертлар ўтказилмоқда. Бу кечалар, концертларда Маяковский шеърлари ва унга бағишланган шеърлар янграмоқда. Клублар, кутубхоналарда виставкалар очилмоқда. Виставкаларга шоирнинг ватанимиз халқлари ва хорижий мамлакатларнинг халқлари тилларида босиб чиқарилган китоблари қўйилган.

В. В. Маяковский туғилган куннинг 80 йиллигини байрам қилиш июль ойининг биринчи ярмида республика пойтахтида ўтказиладиган тантанали кеча билан тугайди.

(ЎзТАГ).

САНЪАТ КУНДАЛИГИ

ЁШ ТАЛАНТЛАР

Яқинда Тошкент консерваторияси ва Тошкент театр ва рассомчилик санъати институти талабалари «Майсаранинг иши» спектаклини саҳнага олиб чиқиб катта муваффақият қозонишди.

Бу ҳақда театр режиссёри, республика халқ артисти Музаффар Муҳамедов қуйидагиларни айтди:

— Илк бор Майсара партиясини СССР халқ артисти Ҳалима Носирова ижро этганди. Ёшларимиз бу юксак истеъдодли санъаткордан кўп нарсани билиб олишмоқда. Яқинда бўлажак санъаткорлар бу операни муваффақият билан қўйиб катта имтиҳондан ўтишди. Бу ўринда Майсара ролини ижро этган республикада хизмат кўрсатган артист Роза Юсупованинг ижрочилик маҳоратини таъкидлаб ўтмоқчиман. Санъаткор қаҳрамон образини ниҳоятда ишонарли қилиб очиб беролган.

Операда иштирок этган ёш ижрочилардан Гули Зокирова, Турсун Ҳасанов, Худойберди Тоиров, Хайрулла Хўжаев, Карим Тўлагановларнинг ижрочилик маҳоратлари томошабинларда яхши таассурот қолдирди. Улар турли характерга эга бўлган қаҳрамон образларини яратиб, ўз олдиларидаги вазифани шараф билан адо этишди.

Ҳозир театрда бир группа ёш санъаткорлар изланишмоқда. Роза Юсупова «Ҳамза» операсида Саодат партиясини, Райҳон Ҳакимжонова Санобар партиясини тайёрлаш устида тинмай иш олиб боришмоқда.

ПАХТАКОРЛАР ҲУЗУРИДА

ОБЛАСТИМИЗ дала меҳнаткашлари эстрада артистлари Бутуниттифоқ конкурси лауреати Дилафруз Жабборова, республикада хизмат кўрсатган артист Гулсара Ёқубова, артистлардан Роза Тангуриева ва Абдуқодир Юсуповларнинг ижрочилик маҳоратидан баҳраманд бўлишмоқда. Бу саҳна усталари кўп йиллардан бери областимизнинг кўплаб район ва хўжаликларида бўлиб, пахтакор ва чорвадорлар ҳузурида ранг-баранг концертлар билан чиқишмоқда. Шу кунлари бу изланувчан санъаткорлар самарали меҳнат қилаётган дала меҳнаткашлари ҳузурида ўз маҳоратларини намойиш этмоқдалар.

Гулшод Отабоева бошчилик қилаётган вокал-рақс ансамбли коллективи ҳам қизиқарли концерт программаларини тайёрламоқда. Ҳадемай, улар томонидан тайёрланган жозибали рақс ва оҳанграбо қўшиқлар томошабинлар эътиборига ҳавола қилинади. «Шодлик» ва «Лазги» ансамбли аъзолари эса ўз репертуарларини янгидан-янги концерт программалари ҳисобига бойитишмоқда.

А. ВАЛИЕВ.

ОТАЛАР ШУҲРАТИ СЎНМАСДИР

Совет халқи Октябрь ғалабаларини сақлаб қолишда, жаҳонни фашизм асоратидан қутқазишда қатнашган, меҳнат фронтида жасорат кўрсатган қаҳрамон-ветеранларни доим иззат-икром билан эъзозлайди. Улар билан учрашувлар ўтказиб туриш ёш авлодни коммунизм ва совет ватанпарварлиги руҳида тарбиялашда яхши воситадир.

Шундай учрашувлардан бири яқинда Оққўрғонда бўлиб ўтди. Унда район милиция ходимлари Совет Иттифоқи ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари ҳамда милиция ветеранлари билан учрашдилар.

Район марказидаги маданият ва истироҳат боғи ҳар қачонгидан ҳам гавжум. Боғдаги ёзги клуб пештоқига «Давлат ва меҳнаткашлар манфаатини ҳимоя қилиш совет милициясининг муқаддас бурчи» деб ёзиб қўйилган.

Учрашувни район ижроия комитетининг раиси А. Соипназаров очиб, сўзни район ички ишлар бўлимининг бошлиғи милиция подполковниги Я. Норбековга берди.

У район милиция бўлимининг ҳозирги кунда қилаётган ишлари, беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили планларини муддатидан олдин бажариш учун курашаётган район меҳнаткашлари осойишталигини қўриқлаш, давлат ва халқ мулкини кўз қорачиғидек асраш борасида ўтказаётган чора-тадбирлари ҳақида учрашув қатнашчиларига сўзлаб берди.

— Шахтерлар ҳунармандлар сулоласи бўлгани каби, милицияда ҳам ота касбини улуғлаб келаётганлар кўп,— деди у сўзининг охирида.— Ўн йилдан ортиқ хизмат қилаётган Тўлқин Эрматовнинг отаси ҳам милицияда кўп йиллар ишлаган. Тўлқиннинг укаси эса олий милиция мактабида таълим олмоқда. Салкам ўттиз йил милицияда ишлаган Абдулла Юсуповнинг 2 ўғли Равиль ва Шамил милиционерлик касбини танлашган.

Милиция ветерани У. Ортиқов Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида милиционерларнинг қийин, қаҳрамонона кураши ҳақида сўзлади.

Шу куни Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари ва милиция ветеранлари иштирокида райондаги бир группа коммунистларга янги партия билетлари тақдим этилди. Билетларни район партия комитетининг биринчи секретари С. Тоиров топширди.

С. МЕЛИЕВ,
С. ҚОДИРОВ.

Спорт

„ПАХТАКОР“ ЎЗИНИ ЎНГЛАМОҚДА

Ниҳоят, тошкентлик футболчилар сўнгги ўриндан силжидилар. Бу силжиш ўтган якшанба кунги йирик ғалаба туфайли содир бўлди.

Пахтакорчилар Белоруссия пойтахти динамочиларини қабул қилиб, ҳужумкорлик руҳида ўйнадилар. Учрашув бошларидаёқ йигитларнинг ғалабага интилиб, ҳаракат қилаётганлиги сезилиб турарди. Бу ҳаракат 17-минутда дастлабки самарасини берди. Абдураимовнинг штраф зарбасини моҳирлик билан тепиши туфайли ҳисоб очилди. 10 минут ўтгач Лисаковский ҳужумчиларимиз комбинациясини муваффақиятли якунлаб, иккинчи тўпни киритди. Танаффусдан сўнг команда капитани учинчи тўпнинг автори бўлди. 73-минутда эса ҳимоячи Голиков аввалги ўйинлардагидек шиддатли куч билан тўп тепишини намойиш қилди: 20 метрлардан тепилган жарима тўпи ўқдек учиб бориб турга тушдики, меҳмонлар ҳимоячилари ҳам, дарвозабони ҳам доғда қолди. Ҳисоб 4:0.

Пахтакорчилар яна бир неча марта мўлжални олишлари мумкин эди. Лекин Фёдоров, М. Ан, Исоқов рақиб дарвозабони билан рўпара келганда шошиб қолдилар. Меҳмонларнинг ўйинига келсак, омад уларга кулиб боқмади. Бунинг устига Говоров эпчиллик қилиб, тўпнинг йўлига «ғов» бўлиб турди.

Бу ғалаба «Пахтакор»ни бир поғона юқорига кўтарибгина қолмай, унинг капитани Абдураимовни чемпионат мерганлари бахсида аввалгидек рақобат қила олиши мумкинлигини кўрсатди. Ҳозир у Булгаков, Андриасян, Дорофеевлардан сўнг бораётган бир неча ҳужумчилар қатори 6 та тўп киритди. Унинг Федотовчилар клубига аъзо бўлиш имкониятлари ҳам ортди.

Биринчи давра тугаши арафасида коллектив анча пухта ансамблга айланаётганлигини таъкидлаш лозим. Тажрибали Штернинг составга қайтганлиги ҳимоя чизиғидаги камчиликларни бартараф этишга ёрдам қилди.

Йигитларимизга 8 ва 15 июлдаги икки учрашув ниҳоятда жиддий имтиҳон бўлади.

Ҳозир биринчилик мусобақаларида Ереваннинг «Арарат» командаси ягона пешқадам бўлиб олди. Бу команда Москвада динамочилар дарвозасига битта жавобсиз тўп киритди ва 18 очко тўплади. Бир кун аввал «Заря»ни шу ҳисобда ютган ЦСКА 16 очко билан иккинчи ўринда бормоқда. Киев динамочилари асосий вақт ичида «Торпедо»нинг қаршилигини енгга олмадилар — 0:0. 11 метрликлар натижаси 5:3 бўлгач, Украина пойтахти командаси 15 очко билан учинчи ўринга кўтарилди. «Шахтер»ни қабул қилиб, 2:1 ҳисобида ғалаба қозонган «Днепр» тўртинчи ўринга чиқди. Унда ҳам 15 очко бор. Бешта коллектив 14 тадан очкога эга. Булар «Заря», Москванинг «Спартак» ва «Динамо» командалари, «Шахтер» ва Тбилиси динамочиларидир. Тбилисиликлар «Зенит»дан бир очко олишди. Асосий вақт ичида 1:1 ҳисобида ўйнаб, 11 метрликлар натижасига кўра ғалабага эришишди — 6:5. Навбатдаги мағлубиятга учраган «Қайрат» (у ўз уйида спартакчилардан 1:2 ҳисобида енгилди), ўн биринчи ўринда турибди — 11 очко. «Карпати» Ростов армиячиларини 1:0 ҳисобида ютиб, 12-ўринга кўтарилди (9 очко). Ундан кейинги ўринларда 8 очко билан «Зенит» ва Минск динамочилари боришмоқда.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

3 ИЮЛЬ — СЕШАНБА

Биринчи программа. 12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар. 12.45 — **«Дактари»** (бадиий фильмнинг 20-серияси). 13.30 — Рангли телевидение. З. Анжапаридзе ва С. Данилюк куйлайди. 14.00 — Кинокўрсатув. 15.00 — Ажойиб сайёҳлар. 15.30 — Мусобақа кундалиги. 15.40 — Касб-ҳунар ҳақида ҳикоялар. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Қувноқлар даврасида. 19.05 — Ахборот. 19.20 — Беш йилликнинг учинчи йили. 19.50 — Ахборот. 20.10 — Музикали салом. 22.00 — «Вақт». 22.30 Қишлоқ хўжалиги билимлари телевизион халқ университети. 23.00 — Кинокўрсатув. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Мультфильм. 11.30 — **«Сеҳрли яхтан»** (бадиий фильм). 18.30 — МОСКВА. Томошабинлар талабларига мувофиқ концерт. 19.15 — «Фан оламида». 19.30 — «Опера саҳнаси усталари» Елена Сулиотис. 20.15 — Халқаро панорама. 20.45 — Рангли телевидение. **Соялар чошгоҳ ғойиб бўлади** (бадиий фильмнинг 4-серияси). 22.00 — ТОШКЕНТ. «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Меҳнат семестри бошланди!». 22.30 — Эфирда «Молодость». УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — 23.30 — Спорт программаси. Тошкент янгиликлари. 19.15 — «Шаҳар тепасидаги кабутарлар» (телеочерк). 19.50 — **Қотилликда айбланадилар** (бадиий фильм). 21.25 — Реклама ва эълонлар. 21.35 — «Моцарт ва Сальери» (фильм-опера).

КИНО

Филлар менинг дўстларим (2 серия) — «САНЪАТ САРОЙИ», «ВОСТОК», ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (эрталаб соат 11.00, кундуз соат 14.00, 17.00 да), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11.00, кундуз соат 14.00, 17.00, кеч соат 20.00), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12.00, 15.00, кеч соат 18.00, 20.45 да), КЎКЧА (эрталаб соат 11.00, кундуз соат 14.00, 17.20, кеч соат 20.30 минутда), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10.40, кундуз соат 14.00, 17.20, кеч соат 20.30 минутда), «МОСКВА» (кундуз соат 15.00, кеч соат 18.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 18.00, 21.00 да);

Текумзе — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (эрталаб соат 9.30, кеч соат 20.00, 21.45 минутда), «МОСКВА» (эрталаб соат 10.00, 11.30, кундуз соат 13.00 кеч соат 21.00 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12.00, 14.00, 16.00 да);

Лаутарлар — «СПУТНИК» (кундуз соат 12.00, 15.00, кеч соат 18.00, 21.00 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Филлар менинг дўстларим (2 серия) — КИРОВ номли;

Севги ёши — «РАКЕТА»;

Текумзе — «ФЕСТИВАЛЬ»;

Зулмат ичра юлдуз — «ХИВА»

Испан қизлари Парижда — ТЕЛЬМАН номли.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, „Правда Востока“ кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари — В35885, В37916, Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В37045, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Р.02573 Индекс 64633. В. 1768.